

POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

N:o 2
Kesäkuu
2019

Midnight Hawks 7.6.2019. Kuva: Jouko Liikanen

Suomalaisten maanpuolustustahto korkealla

*Olemme vuoden sisällä saaneet lukea useamman tutkimustahon julkaisemia tuloksia suomalaisten maanpuolustustahdosta. Ratkaisevaa näyttää olevan tutkimusajankohta, haastattelumenetelmä, julkinen keskustelu ja vaalien läheisyys. Maanpuolustustahto elää tässä päivässä, mutta emme saa jäädä hyvinolontunteen valtaan. Työ jatkuu - pienilläkin teoilla on merkitystä! **Päätoimitaja***

Suomen Reserviupseeriliiton, Reserviläisliiton, Maanpuolustuskiltojen liiton ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen teettämän tutkimuksen mukaan suomalaisten maanpuolustustahto on viime kuukausina hieman noussut. Taloustutkimuksen tutkimuksessa selvisi, että 69 prosenttia suomalaisista puolustaisi Suomea sotilaallisesti myös epävarmalla vaikutavissa tilanteissa. Tämä on kolme prosenttiyksikköä suurempi luku kuin Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) marraskuussa mielipidemittauksessa. Vastaajaryh-

män suuruus molemmissa tutkimuksissa oli hieman runsaat tuhat henkeä. MTS:n viimevuotisessa tutkimuksessa huomiota herätti erityisesti se, että alle 25-vuotiaiden maanpuolustustahto näytti laskeneen merkittävästi. Enää hieman alle puolet (49%) nuorista kannatti MTS:n teettämässä tutkimuksessa sotilaallista puolustautumista kaikissa tilanteissa, kun vuotta aiemmin eli marraskuussa 2017 tällä kannalla oli ollut 66 prosenttia saman ikäryhmän vastaajista. Nyt tehdyssä tutkimuksessa sotilaallisen puolustautumisen kannalla oli 62 prosenttia alle 25-vuotiaista eli 13 prosenttiyksikkö enemmän kuin viime marraskuussa. Lukujen suuren eron taustalla on todennäköisesti alle 25-vuotiaiden vastaajien pieni määrä molemmissa tutkimuksissa, mikä kasvattaa virhemarginaalia yksittäisten vastaajaryhmien osalta. Molempien tutkimusten mukaan suomalaisten maanpuolustustahto vaihtelee paljon ikäryhmittäin ja sukupuolittain. Taloustutkimuksen henkilöhaastatteluina toteutetussa tutkimuksessa Suomen sotilaallista puolustamista

kaikissa tilanteissa kannatti 55 prosenttia 25-34-vuotiaista (MTS 62%), 65 prosenttia 35-49-vuotiaista (MTS 69%) ja 77 prosenttia 50-79 -vuotiaista (MTS 72%). Miehistä 79 prosenttia (MTS 70%) ja naisista 59 prosenttia (MTS 62%) on sotilaallisen puolustautumisen kannalla kaikissa tilanteissa.

Yleinen asevelvollisuus puolustuksen selkäranka

Taloustutkimus tiedusteli vastaajilta myös, mitkä ovat Suomen puolustuksen suurimmat vahvuudet. Ylivoimaisesti suurimpana vahvuutena pidetään yleistä asevelvollisuutta, jonka valitsi tutkimuksessa vahvuudeksi 69 prosenttia vastaajista. Seuraavaksi suurimpana vahvuutena (34%) pidetään sotilaallista yhteistyötä muiden valtioiden kanssa. Sotilaallisen liittoutumattomuuden valitsi vahvuudeksi 31 prosenttia vastaajista. Tutkimuksessa pyydettiin nimeämään kaksi suurinta vahvuutta. Tutkimuksen mukaan 36 prosenttia suomalaisista pitäisi Suomen jatkossakin sotilaallisesti liittoutumattomana valtiona mutta 33 prosenttia pyrki kiten-

kin kehittämään ja laajentamaan EU:n sotilaallista yhteistyötä. 12 prosenttia vastaajista kannatti liittymistä NATO:n jäseneksi ja vastaavansuuruinen joukko tutkimuksen vastaajista halusi solmia puolustusliiton Ruotsin kanssa. Lähes puolet vastaajista (44%) kannatti NATO-option säilyttämistä keinovalikoimassa myös tulevaisuudessa.

Taloustutkimus selvitti myös maanpuolustusjärjestöjen tunnettuutta. Suomalaisten parhaiten tuntema maanpuolustusjärjestö on tutkimuksen mukaan Reserviläisliitto 66 prosentin tunnettuudellaan. Lähes yhtä tunnettuja ovat Suomen Reserviupseeriliitto ja Suomen Rauhanturvaajaliitto, jotka tutkimuksessa tunnisti vähintään nimeltä 61 prosenttia vastaajista. Julkisoikeudellinen Maanpuolustuskoulutusyhdistys oli tuttu 18 prosentille vastaajista, kun taas Maanpuolustusnaisten Liiton tunnisti 14 prosenttia, Maanpuolustuskiltojen liiton 13 prosenttia ja Naisten Valmiusliiton 11 prosenttia vastaajista.

Taloustutkimuksen tutkimuksessa haastateltiin yhteensä 1.005 henkilöä. Otos muodostettiin kiintiöpoi-

minnalla, jossa kiintiöinä olivat kohderyhmän valtakunnallinen ikä-, sukupuoli-, suuralue- ja kuntatyyppijakautuma. Tutkimus on tehty Omnibus-tutkimuksen osana henkilökohtaisina haastatteluina pääosin vastaajien kodeissa. Tiedonkeruu tapahtui kannettavilla mikrotietokoneilla. Tilastollinen virhemargi-

naali on 95 %:n luotettavuustasolla koko otoksesta suurimmillaan noin $\pm 3,2$ prosenttiyksikköä. Haastattelut tehtiin 4.4.–25.4.2019. Aineiston koodauksen tarkistamisesta johtuen aineisto saatiin käyttöön vasta toukokuussa.

Lähde: RUL:n julkaisu 7.6.2019

Jouko Liikanen
kuva: Esa Huhtakangas

Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus uudistuu

Työnsä maaliskuussa päättänyt eduskunta hyväksyi viimeisinä istuntopäivinä vapaaehtoista maanpuolustusta koskevan lain ja aselain uudistukset, joilla yhdessä ja erikseen on tunnettu vaikutus vapaaehtoisesta maanpuolustuksen kehittämiseen. Niin sanotun vappe-lain uudistuksella vahvistetaan vapaaehtoisen maanpuolustuksen asemaa paikallispuolustuksessa sekä selkeytetään ja tehostetaan työnjakoa Puolustusvoimien ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) välillä.

Uudistuksen myötä vapaaehtoista maanpuolustusta kyetään nykyistä paremmin kehittämään kokonaisuutena. Uudistus parantaa MPK:n mahdollisuuksia tehdä vapaaehtoista maanpuolustusta tunnetuksi erityisesti nuorille ja naisille. Uudistuksella myös varmistetaan vapaaehtoisen maanpuolustuksen elinvoimaisuus koko valtakunnan alueella. MPK on vuodesta 1993 alkaen toiminut Suomen kattavin kokonaisturvallisuuden kouluttaja, joka edistää maanpuolustusta koulutuksen sekä tiedotuk-

sen ja valistuksen keinoin. Lakisääteisen sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen lisäksi MPK järjestää muuta kokonaisturvallisuutta edistävää varautumis- ja turvallisuuskoulutusta. Vuoden 2020 alusta voimaantuleva lakipäivitys täsmentää MPK:n julkiset hallintotehtävät: sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus, tutustumistointiminta nuorille ja naisille, kansainvälinen koulutus toiminta sekä vapaaehtoista maanpuolustusta koskeva tiedotus ja valistus. Lisäksi MPK kehittää naisten mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoiseen maanpuolustukseen sekä ohjaa, tukee ja sovittaa yhteen jäsenjärjestöjensä maanpuolustuskoulutusta. MPK:lla on 14 maanpuolustusta ja kokonaisturvallisuutta toimivaa jäsenjärjestöä. Reserviläisten koulutuspolkuun tulee uusia mahdollisuuksia. Varusmiespalveluksen tai naisten vapaaehtoinen asepalveluksen jälkeen reserviläiset voivat osallistua MPK:n sotilaallisia valmiuksia edistävään koulutukseen sekä Puolustusvoimien va-

paaehtoiisiin harjoituksiin ennen mahdollisia kertausharjoituksia. MPK:n lähes 2000 sitoutunutta sotilaskouluttajaa voivat toimia reserviläisten kouluttajinavapaaehtoisissa harjoituksissa sekä kertausharjoituksissa. Reserviläisten koulutusmahdollisuudet paranevat, kun MPK:n vastuulla olevaan sotilaallisia valmiuksia palvelevaan koulutukseen saadaan Puolustusvoimien aseita ja välineitä käsittelykoulutukseen. Ampuma-aselain ja vapaaehtoisesta maanpuolustuksen lakien uudistukset yhdessä parantavat MPK:n omien ammuntojen järjestämismahdollisuuksia. MPK:n koulutuksessa hyödynnetään Puolustusvoimien avointa oppimisympäristöä, virtuaalikoulutusympäristöä ja simulaattoreita sekä tarvittavia aseita ja koulutusvälineitä. Reserviläisillä onkin mahdollisuus osoittaa kouluttautumisensa ja pätevyytensä ja sitä kautta tulla sijoitetuksi sodan ajan paikallisjoukkojen tehtäviin. Sotilaallisia valmiuksia edistävään koulutuksen kurssimaksujen alentami-

nen mahdollistaa kursseille osallistumisen yhä useammalle. Maksujen aleneminen riippuu valtionavun suuruudesta.

Vapaaehtoiseen maanpuolustukseen resurssien lisäys parantaa paikallispuolustuksen suorituskykyä. MPK:n henkilöstöresurssit ja toimintamahdollisuudet paranevat merkittävästi, kun sen organisaatioon rekrytoidaan kokonaan uusi henkilöstöryhmä, valmiuspäälliköt. Valmiuspäälliköt tekevät yhteistyötä Puolustusvoimien aluetoimistojen kanssa paikallispatallijoonien koulutustarpeiden tunnistamisessa ja vapaaehtoisten rekrytoinnissa.

Uuden lain toimeenpano edellyttää käytännön toimenpiteitä. Kaikki koulutusohjelmat tarkistetaan uusia laaditaan siten, että ne muodostavat reserviläisille nousujohteisia tehtäväpolkuja.

MPK:n koulutuksen laatu varmistetaan. Kouluttajien valmentajina ja edellytysten luojina toimivat MPK:n palkattuun henkilökuntaan kuuluvat koulutuspäälliköt. Harjoitusten ja kurssien johtajina toimivat vapaaehtoiset ovat

harjaantuneet tehtäviinsä kouluttajakoulutuksissa ja toimiessaan eri tehtävissä. Kursseista koottavan osallistujapalautteen pohjalta tehdään itsearviointit ja koulutusohjelmia auditoidaan MPK:n koulutuksen laatuvaatimusten ja arviointikriteerien perusteella. MPK:n mahdollisuudet turvallisuuden tuottamiseen paranevat. Vuoden jokaisena viikonloppuna, koko

maan kattavan MPK:n koulutuspaikoilla, järjestetään lähes 40 kurssia, joihin osallistuu noin 1 000 henkilöä. Koulutuksen tuloksena syntyvä vuosittainen 90 000 koulutusvuorokautta on merkittävä lisäarvo Suomen kokonaisturvallisuudelle.

Pertti Laatikainen,
MPK:n toiminanjohtaja, prikaatikenraali (evp).

Tapio Peltomäki,
MPK:hallituksen puheenjohtaja, everstiluutnantti (res)

Kouluttajaksi virtuaaliseen koulutusympäristöön?

Puolustusvoimat lisää kiihtyvää vauhtia virtuaalisten koulutusjärjestelmien käyttöä asevelvollisten ja myös reserviläisten koulutuksessa. Virtuaalikoulutusympäristö työkaluineen tukee aselaji- ja taistelukoulutusta. Sen käytöllä voidaan korvata joitakin oppituntiaihteita, ja se soveltuu opettamaan harjoitteluun ennen maastoharjoituksiin siirtymistä. Lisäksi sitä voidaan käyttää soveltuvin osin myös taistelusuunnitelmien testaamiseen ennen varsinaisen tehtävän toteuttamista.

Virtuaalikoulutusympäristön ohjelmistona toimii Virtual Battle Space 3 (VBS 3), joka on ARMA 3 -tietokonepelin ammattilaisversio. Ohjelmisto soveltuu jalkaväkitaistelun, tulenjohtamisen ja rakennetun alueen taistelun harjoitteluun sekä taistelunaikaisen johtamisen harjoittelun apuvälineeksi, ja se mahdollistaa minkä tahansa taisteluteknistä tai taktista ymmärrystä kehittävän sotilastoiminnan harjoittelun.

Virtuaalikoulutusympäristössä päästään heti näyttämisestä tekemiseen ilman todellisen maailman fyysisiä rajoitteita. Näin ollen koulutustapahtuman aikana päästään yksittäisten suoritteiden osalta useisiin toistoihin, eikä mikään todellinen resurssi (ajoneuvot, polttoaine, varusteet, tiet, ympäristö) kulu käytön myötä. Toimintaa virtuaalisessa ympäristössä eivät myöskään rajoita rauhan ajan varomääräykset, palvelusturvallisuuden normit eivätkä kustannukset, jolloin on

mahdollista suorittaa niitäkin sodan ajan taistelutehtäviä niihin kuuluvine erityispiirteineen, mitä ei voida varusmiespalveluksessa tai reservin kertausharjoituksissa syystä tai toisesta harjoitella.

Virtuaalimaailma tarjoaa mahdollisuuden myös itsenäiselle ”soveltamiselle” ja vaarallisten asioiden kokeilemiselle sekä virheiden tekemiselle turvallisessa toimintaympäristössä.

Myös Maanpuolustuskoulutushdistys (MPK) lisää osaamistaan virtuaalikoulutusympäristön hyödyntämisessä. Pohjanmaan maanpuolustuspiirin sitoutuneille kouluttajille järjestetään VKY-perehdytyskoulutus sotilaallisia valmiuksia palvelevana kursina Porin prikaatin Niinisalon varuskunnassa 28.-29.9.2019. Perehdytyskoulutukseen hyväksyiltä odotetaan kiinnostusta osallistua valtakunnalliseen VKY-kouluttajakoulutukseen ja sen myötä

toimia tulevaisuudessa kouluttajana VKY-ympäristössä. Aiempi kokemus esim. Operation Flashpoint ja Armed Assault -tyyppisistä first person -taistelupeleistä on perehdytyksessä eduksi. Lisätietoja ja hakeutuminen kurssille Pohjanmaan maanpuolustuspiirin piiripäälliköltä Jani Pikkaraiselta, jeni.pikkarainen@mpk.fi, 050 553 6828.

PAUHA19 pähkinänkuoressa

MPK Pohjanmaan pääharjoitus, PAUHA, järjestettiin 29.3. - 31.3.2019 Lohtajan harjoitusalueella jo 19:n kerran. Harjoituksen johtovastuussa oli tällä kertaa Pohjanmaan maanpuolustuspiirin Kauhavan koulutuspaikka. Toiminnan tukena toimivat Pohjanmaan aluetoimisto, Porin prikaati ja Panssariprikaati, harjoituksen johtajana toimi reservin kapteeni Janne Aro-Koivisto.

Puolustusvoimien tilaamaan sotilaalliseen koulutukseen osallistuivat paikallisjoukkojen reserviläiset. Koulutusaiheina oli mm. tukialueen taistelutekniikka, painopisteen ollessa soveltavassa toiminnassa.

Portin ulkopuolinen uhkaava toiminta herättää taistelijat toimintavalmiuteen.
Kuva: Jouko Liikanen

Perinteiset kurssit suosittuja

Reserviläisille suunnatuilla kursseilla kehitettiin valmiuksia esikunta-, huolto-, ja kuljetustoimintaan sekä talviseen selviytymiseen eloonjäämiskursseilla.

Eteläpohjalaiset nuoret aktiivisia

Varautumisen ja turvallisuuden koulutuksessa suurimpana kohderyhmänä oli nuoret, joista suurin osa oli Seinäjoen koulutuskuntayhtymän opiskelijoita.

Jälleen yksi onnistunut PAUHA takana, ensi vuoden harjoitukseen jo alustavia ilmoittautuneita ja paikkansa varanneita tuntui varusteiden luovutuksessa olevan monia.

Teksti: Marjut Holappa

Eloanjäämiskurssilaiset eivät nukkuneet teltassa, vaan kyhäsivät itselleen tilapäismajoitteen. Kuvat: Marjut Holappa

Kyllä Trangialla tehty pussipuuro aina mikropuuron voittaa.
Kuva: Marjut Holappa

Siinä missä Sedun turvallisuusalan opiskelijat tarkastivat harjoitusalueelle tulijoiden lupapaperit, harjoittelivat reserviläiset ajoneuvon tarkastamista ja alueen sulutusta toisaalla.

Kuva: Marjut Holappa

Suunnistuksen teoriaosuus taivasalla, ilman pulpetteja, ilman kuvanheittäjiä. Paikalla tutustumiskäynnillä Porin prikaatin komentaja eversti Mika Kalliomaa.
Kuva: Satu Kungsbacka

Tiivistä yhteistyötä yli puolustushaarojen

Lohtajan Vattajanniemellä järjestettiin 14.-23.5. Valtakunnallinen ilmapuolustusharjoitus 1/19. Kaksivaiheiseen harjoitukseen osallistui yhteensä 1 200 henkilöä kaikista puolustushaaroista. Harjoituksen päämääränä oli parantaa reserviläisten, varusmiesten ja henkilökunnan osaamista ilmatorjunnan sekä ilmapuolustuksen eri tehtävissä operatiiviseen tehtävään harjaantumiseksi. Lisäksi kehitettiin maavoimien, ilmavoimien ja merivoimien joukkojen yhteistoimintaa ilmapuolustustehtävissä.

Merivoimilta harjoitukseen osallistui neljä laivaa, Hämeenmaa-luokan miinalaiva Uusimaa ja kaksi Hamina-luokan ohjusvenettä Hamina ja Hanko, sekä yksi Rauma-luokan ohjusvene PGG Raahе. Miinalaiva Uusimaan miesvahvuus harjoituksessa oli n. 100 henkilöä, Hamina-luokan veneessä n. 30 ja Rauma-luokan n. 20 henkilöä. Yhteensä harjoitukseen osallistui 170 miestä ja naista merivoimien kantahenkilökunnasta varusmiehiin. Kantahenkilöstön osuus on aina huomattavasti suurempi kuin varusmiesten, koska laivojen teknisten laitteiden osaaminen vaatii monen vuoden harjoittelua ja jopa insinööriäustaa.

Miinalaiva Uusimaa Kokkolan syväsataman laiturissa.

Matkalle merivoimien osasto lähti tiistaina kohteenaan pohjoinen Merenkurkku, ja Kokkolan satamaan se saapui keskiviikkona. Valtakunnallisessa ilmapuolustusharjoitus 1/19:ssä osasto osallistui niin ammunta- kuin taisteluvaiheeseenkin.

Ammuntavaiheessa laivat suorittivat tukitoimia maavoimien joukoille. Laivat toimivat keskenään, mutta samalla tiiviissä yhteistyössä maavoimien kanssa. Maavoimat tuotti merivoimille maali-toimintaa, merivoimat puoles-

taan huolehti ampuma-alueen varotoiminnassa. Kuukausia kestäneiden suunnittelujen päätavoitteena oli kehittää ilmatorjuntaa ja ilmapuolustusta, unohtamatta laivojen yhteistä toimintaa sekä laivojen omien toimintojen edistämistä.

Teksti ja kuvat:
Ville Hassinen

57mm:n tykki on Miinalaiva Uusimaan lähitorjunnan pääase miinojen lisäksi.

Tekniset tiedot Hämeenmaa -luokan miinalaivat (Uusimaa)		
Valmistuneet: 1991, modernisointi 2006-2008	Aseistus: 1 x 57 mm, 4 x 12,7 mm, 8 x ITO 2004, 2 x syvyysrakettinheitin, syvyyspommit, miinat	Sensorit: valvontatutka, tulenjohtoseurain, elektronisen sodankäynnin järjestelmät Taistelunjohtojärjestelmä: ANCS
Rakennettu: Hollming Oy/Aker Finnyards Oy, Rauma		Konetehot: 2 x 2600 kW
Uppouma: 1300 t		Jäälukka: IA
Pituus: 77 m		
Leveys: 11,5 m		
Syväys: 3 m		
Miehistö: 60		
Nopeus: 20 solmua		

Miinalaiva Uusimaan 28-metrisessä mastossa löytyy niin 3D-valvontatutkaa kuin tulenjohtoseurainta.

Taktisen kiväärin opintopolku Vaasassa

Taktisten kiväärikurssien historia juontuu yhdeksänkymmentäluvun alkuun, jolloin Keski-Pohjanmaan Sissit tilasivat kiväärikoulutusta. Toisen pidetyn kurssin jälkeen tuli mieleen, että tästä voisi luoda nousujohteisen koulutusjärjestelmän. Nykymuotoisena kokonaisuus sisältää seitsemän teemoitettua kurssi- ja viikonvaihdetta. Kaksi ensimmäistä viikonloppua läpikäydään perustekniikkaa ja seuraavilla neljällä mukaan tulee sisältöön enemmän taktista toimintaa. Viimeinen eli seitsemäs kokoontuminen vuositasona, on testitilaisuus.

Sisältöön on luonnollisesti vaikuttanut virassaoloaikana toteutetut sotilaspoliisi-, vartio- ja torjuntakomppanioiden kertausharjoituksesta saadut näkemykset. Puolustusvoimien puolella kehityksen jarruna on kuitenkin tiukat normit, joiden varomääräysten mukaan on toimittava. Toki MPK:n koulutuksissa on noudatettava täsmälleen samaa turvallisuustasoa, mutta samalla tavalla ohjaavien normien rajoitusta ei ole hidastamassa kehitystä.

Viimeisen kolmen vuoden aikana on ykköstason kurssit jouduttu järjestämään useampia. Tänäkin vuonna pidettiin keväällä kolme ja siitä huolimatta jono on jätetty halukkaita. Mikäli aikataulu vain sallii, on syksyllä pyrkimys järjestää Vaasassa vielä neljäs vastaava.

Sisällöt nousujohteisia

Ensimmäisellä lähiviikonlopulla aiheena on toiminta 360 asteen uhkasektorissa, josta käytän nimitystä "pyörintä origon ympäril-

Kakkoskurssin fyysistä rasitusta lievennetään stressihormonitasoa madaltavalla voima-asennolla sekä hengitysharjoituksilla

lä". Taktisena kuvana on tuliasemaan siirtymisen suojaaminen. Tällöin tulevat käännökset ja siirtymiset eri sovellettuihin asentoihin. Näihin lisätään sitten hätä- ja taktiset lippaanvaihdot. Jo alkuvaiheessa toteutetaan oppijat toimintaan stressitilanteissa luomalla muistilehtiä sisältäviä ammuntharjoitteita. Kaikki pyritään pitämään mahdollisena yksinkertaisena, koska stressitilanteissa hienomotoriikka ja ylimääräinen ajattelu ei toimi kunolla.

"HAPT" -kaava ("havainnoi, arvioi, päättää, toimi") ajetaan eri harjoitteilla vahvasti ajatteluun. Tähän pyritään siten, että opetetaan muutama vaihtoehto, joista tulee valita itselle sopiva yksi tapa. Tätä vahvistetaan nousujohteisilla ammuntharjoituksilla. Täysin samaan muottiin ei ole tarkoitus ketään valaa, jolloin ne tekniikat mitä ei stressitilanteissa voida toteuttaa, karsitaan pois. Ampumaotteet ja aseiden käyttäjätarkastukset noudattavat täysin puolustusvoimien normistoa. Sen sijaan käänöksissä, eri asentojen yksityiskohdissa, liikkumisessa ja monissa muissa tekniikoissa on huomioita-

va yksilön fyysinen kyky toteuttaa niitä. Ajattelu pohjautuu kamppailulajeihin, joissa stressitilanteissa toimii vain yksi hermotettu luonnollinen tapa. Kurssilla tutustutaan myös sekä "erektiiviseen" että "päättöksenalaiseen" sormeen.

Toinen kurssi sisältää ammunnan liikkeessä ollen ja heikommalta puolelta, suojankäytön sekä toiminnan rasituksen alaisena. Esimerkiksi pystypainilla ja mäkijuoksulla pyritään rasittamaan kehoa, jolloin kyetään kokemaan se, mikä tekniikat on mahdollista toteuttaa, kun hienomotoriikka ei enää täysin toimi. Taktisena ajatuksena on tuliasemaan siirtymisen ja irtautumisen suojaaminen. Pikanttina yksityiskohtana "Hyvää huomenta!" -harjoitus.

Kolmas kurssi sisältää kohteen takaisin valtaamiseen liittyvät sisäänmenotekniikat kulman haltuunottoon. Neljännen aiheena on lähitaistelu, missä opetellaan toimintaa myös kylmin aseina. Vara-aseena tulee esiin veitsen käyttö. Viides kurssi sisältää myös aseelliseen voimankäyttöön liittyviä harjoitteita. Tällöin toimitaan kahden ja kolmen henkilön partiomuodoissa, joissa harjoitellaan myös tuliyläkköstä irtautumista. Kuudes kurssi on toiminta pimeällä, jolloin teemana on valaisimen käyttö. Kurssi päättyy aamuyön tunteina ja ampumaohjelmistossa on kattaus aiempien kurssien aiheista. Seitsemäs kokoontuminen on testiammunnat, joissa toteutetaan kunkin kurssilla ammutun testiaseen lisäksi USA:n merijalkaväen testiammuntoa.

Jokaisen yksittäisen lähiviikonloppu lopuksi am-

mutaan yksi testiasema kilpailuna teemalla "Paras Ampuja". Asema sisältää tärkeimmät opetetut asiat. Luokkia on kaksi, avoin ja vakio ja molemmissa pallokitaan kolme parasta. Avaimessa luokassa sallitaan optiset tähtäimet ja vakio- luokassa vain avotähtäimet.

Taktinen banaani

Testiammunnoissa käytetään IDPA -taulua ja IDPA -tuloslaskentaa. Vaikka kyseessä ei ole urheiluammutta, kyetään kilpailulla vahvistamaan hermojen hallintaa,

"Weaponcraft Kata"

Kurssien ampumaohjelmistojen laadinta on "mystinen" prosessi. Jokaisen kurssin jälkeen päivitän ohjelmiston toteutuneen kurssin pohjalta. Vaikka opetetavat asiat ovat identtiset, poikkeavat ammuntharjoitteet samantasoisellakin kurssilla toisistaan. Tähän vaikuttaa ennen muuta se, miten hyvin omaksutaan kukin harjoite. Oppimistavoitteeseen päästään vain tilanteenmukaisella harkitulla joustavuudella

nimennyt kamppailutautaisena "Weaponcraft Kataksi" eli muodolliseksi aseharjoitteluksi. Tässä vaiheessa kurssilla vaadittavat perustekniikat käydään pilkuntarkasti läpi. Jokainen yksityiskohta perustellaan, jotta oppiminen ymmärtämisen avulla helpottuu.

Kurssien tavoitteena on myös tekniikoiden lisäksi antaa perusteet omaehtoiselle harjoittelulle. Todistena tämänkin ammuntasuunnan innostavuudesta on se, että osallistujat ovat hankkineet runsaasti omia "taktisia" varusteita, joiden paremmuudesta riittää tauoilla keskustelua. Nämä keskustelut ja varusteko- keilut ovat sitten kurssien lisämauste.

Teksti ja kuvat:

Hannu Maunula

"HAPT" -prosessiin kuuluva "stressitaulu".

MilFight on kamppailuhybridi teemalla "Fit to fight!"

Kehityskaari

MilFight on vuosituhannen alussa koostamani kamppailua, itsepuolustusta ja voimankäyttöä sisältävä järjestelmä. Synnyn lähtökohta oli kovin itsekäs, sillä halusin luoda treeni-järjestelmän, missä kukaan ei tule sanomaan "ei näin voi tehdä, ei kuulu systeemiin". MilFight -metodissa mitään kamppailun osa-aluetta ei väheksytä eikä akrobatiaa harrasteta. Kaikki energia käytetään henkilökohtaisen koskemattomuuden suojaamisen oppimiseen. Tämä kaikki toteutetaan tosissaan, sillä tunnetusti "hiki säästää verta". Näkemystä realistiselle linjalle on antanut yli 40 vuoden kokemus neljästätoista lajista. MilFight kehittyi jatkuvasti, koska ammennan oppia osallistumalla lukuisille kamppailuleireille edelleen.

Mitään yksittäistä tekniikkaa en ole keksinyt, vaan kaikki pohjaa harjoittelieni lajien oppeihin. Se, miten tekniikoita yhdistellään ja miten niistä muodostetaan järkeviä eri tilanteisiin soveltuvia kombinaatioiden jatkumia, on omaa käsialaa.

Uskottavalla järjestelmällä tulee olla kutsumanimi. Tuntui luonnolliselta vaihtoehtolta yhdistää termit "military" ja "fight". Suunnittelemani tunnus tuntuu vieläkin oikealta vaihtoehtolta kuvaamaan järjestelmää. Salama kuvastaa tehoa ja nyrkkiin puristuva käsi periksi antamattomuutta eli taistelua tahtoheikkoutta vastaan. Nimilyhenteestä huolimatta metodi ei ole tarkoitettu pelkästään asevelvollisille vaan myös naiset ja turvallisuusalan toimijat ovat löytäneet MilFight -metodin. Myös hoitoalalla toimivia löytyy harjoittelijoista.

Judon perustajan Jigoro Kanon toteamus oli, että on harjoiteltava vain sellaisia tekniikoita, joita voidaan

tehdä täydellä voimalla. Fiiippiiniläisissä lajeissa vaatimus on se, että tyylin on muututtava joka hetki vastaamaan uusiin uhkahaasteisiin. Nämä kaksi merkittävää periaatetta on myös ankkuroituna MilFight -metodiin. Jos MilFightia pitää verrata johonkin, niin lähimpänä on varmasti venäläisten taistelusambo tai Defendo.

Juridiikan huomiointi

Taustalla on jokaisen kansalaisen henkilökohtaiseen koskemattomuuteen liittyvä hätävarjeluoikeus. Valitettavan usein kamppailulajeissa sekoitetaan kamppailu-urheilu, itsepuolustus, voimankäyttö sekä lähitaistelu. Itsepuolustus ei ole lähitaisteluun liittyvää vastustajan eliminointia eikä yksinomaan voimankäytön mittariliikkeitä. Tekemisen taustalla tulee olla ymmärrys lainsäädännön vaatimuksesta välttää hätävarjelun liioittelua. "Pikkusormi pystyssä poskea kääntämällä" ei väkivaltilanteesta selvitä

mutta tuomiota kontolleen yhdenkään häirikörähjäjän vuoksi ei ole syytä ottaa.

Metodina hikin harjoittelu

MilFight -harjoittelun perusajatus on se, tekniikat on saatava toimimaan jokaiselle harjoittelijalle. Tämä varmistetaan runsailla toistoilla ja nousujohteisilla jatkoliikkeillä. Prosessi on päättymätön, sillä aina on pystyttävä luomaan suoriuksen vastaliikkeelle uusi vastaliike. Toiminta jatkuu, kunnes tilanne on jomman kumman harjoittelijan hallussa. Harjoitustempo kiihtyy loppua kohden, jolloin selviää miten tekniikka saadaan toimimaan vastustajan laittaessa täysillä hanttiin. Vain tämä pakottaa oppimaan ja tunnistamaan sen, miten uhatilanteessa on toimittava. Hän, joka oikealla hetkellä reagoi paremmin, kykenee paremmin hallitsemaan lopputilanteen.

Kunto kehittyi takuuvarmasti, kun urheilijoiden

tapaan treenipaita on hiki-märkä eikä erillisille dieettiohjelmille ole mitään tarvetta. Kunkin harjoituksen lopussa otamme salimatsia, koska ilman sitä reaktiokyky eikä vaistomainen itsepuolustustaito kehity. Pisteitä ei lasketa, voittajia ei korosteta eikä häviäjiä aliarvioida, vaan jokainen saa arvokkaan selviytymisen kokemuksen osaamisestaan. Urheilun rajoituksia ei myöskään tunneta. Perussääntönä on, ettei paria vahingoiteta vaikka kyseiset suoritukset olisivat kilpataimeilla kiellettyjen listalla. Vaatimuksena on myös, että harjoittelupari opastaa pariaan havaittuaan jonkun virheen. Tällä tavoin saadaan epäolennaisuudet kitkettyä heti pois.

Kohderyhmä perustekniikkaleirille

Harjoittelu sopii niin miehille kuin naisillekin eikä aiempaa kamppailukokemusta vaadita. Varsinaisia kuukausia kestäviä peruskursseja ei pidetä, vaan mukaan pääsee viikonlopun mittaisen tiiviin perustekniikkaleirin jälkeen. Näitä pidetään MPK:n kursseina tammikuun ja syyskuun aikana. Mikäli omaa aiempaa säännöllistä kamppailutaustaa, voi mainiosti tulla kokeilemaan. Tulokynnys on ainoastaan tatamipalan korkuinen. Jokainen uusi harjoittelija otetaan kätellen ja itsensä esitellen vastaan. Tunnelma harjoituksissa on rento, rasisustaso nousujohteinen ja osallistujia arvostava. Jokaisen treenisession päätteeksi pitää olla kaikkensa on antaneen tunne niin henkisesti kuin fyysisestikin. Harjoituskumppanin kunnioitusta ei osoiteta kumartamalla vaan huolehtimalla siitä, että häntä ei

on mahdollista räätälöidä omaan aikatauluun sopiva harjoitusrytmi. Kussakin harjoituksessa on pysty- ja matto-osuus. Harjoituksen lopun venyttelyvaiheen jälkeen seuraa rentoutushengitys, hartiahieronta ja loppukättely. Keho on taistelijan instrumentti, mistä pitää hyvää huolta. Tervetuloa mukaan selvittämään mottomme "Fit to fight" syvin olemus! Mikäli löytyy kiinnostusta, voidaan tutustumisleirejä järjestää eri paikkakunnilla.

Kuvat ja teksti:

Hannu Maunula,
hannu.maunula@netikka.fi

Luonnonmerkeillä löytää takaisin ihmisten ilmoille

Lohtajan ampuma- ja harjoitusalue täyttyy lätäköistä, kun taivaalta tihkuu taukoamatta vettä. Kaikkiaan 21 maastopukuihin pukeutunutta naista asettaa repun selkäänsä ja samalla astuvat naisten maastokurssille.

Naisten maastokurssi kiinnostaa monesta eri syystä ja yksi kurssin apukouluttajista, **Maria Luodes**, kertoo kurssin vetävän henkilöitä, joita kiinnostaa luonnossa oleminen.

– Osa saattaa olla sellaisia, joita olisi kiinnostanut aikoinaan suorittaa varusmiespalvelus, mikäli se olisi ollut mahdollista, toiset taas hakevat kokemusta luonnossa toimimiseen. Kurssilla ei kuitenkaan ole sotilaallista toimintaa.

Yksi kurssille osallistuvista

naisista, **Helka Rahkonen**, selasi eräänä päivänä facebookia törmäten naisten maastokurssin mainokseen.

– Huomasin ilmoituksen naisten maastokurssista, joten yllytin ystäväni Riikan lähtemään kurssille mukaan, Rahkonen naurahtaa ystävä vierellään.

Tällä kurssilla yksikään naisista ei ole suorittanut varusmiespalvelusta apukouluttaja Luodesta lukuun ottamatta Useampi kuitenkin myöntää palveluksen kiinnostaneen, mutta esimerkiksi paha astma ja erilaiset elämäntilanteet toivat siihen, että varusmiespalveluksen sijaan ovat keränneet tietoa ja taitoa erilaisilta kursseilta, kuten kyseiseltä maastokurssilta.

Kurssin myötä pois pelosta luonnossa olemisesta

Naisten maastokurssin vetäjä **Jani Hantula** on asettanut kurssille yhden tavoitteen: Kurssin päätyttyä yksikään naisista ei pelkäisi liikkua luonnossa. Perinteisten rinkan pakkaamisen, kartanlukemi-

sen ja trangian käytön lisäksi kurssin sisältöön kuuluu muun muassa hätämerkin ja -savun muodostaminen, pelastuskoiran toimintaan tutustumista sekä löytämään luonnonmerkkejä, mistä voi päätellä ilmansuunnan ja näin suunnistaa pois, mikäli on eksynyt.

Kurssin päämääränä oli kouluttaa arjen ja poikkeusolojen taitoja naisille sekä kehittää kurssilaisten kykyä liikkua,

toimia ja yöpyä maastossa. Kouluttaja ja kurssilaiset olivat yhtä mieltä siitä, että tavoitteet saavutettiin.

Kyseisenä viikonloppuna Lohtajalla järjestettiin MPK:n LOHI19-yhteistoimintaharjoitus,

johon liittyvään etsintäharjoitukseen myös maastokurssilaiset osallistuivat. MPK:n Kauhavan koulutuspaikka varusti ja huolsi kaikki LOHI19-harjoitukseen osallistuneet kurssilaiset.

Teksti ja kuvat:

Henna Liimatainen

HÄJY19 simulaattorikoulutuksen kärjessä

Maalahden harjoitusalueella järjestettiin 26.-28.4. MPK Pohjanmaan ja Porin prikaatin Pohjanmaan aluetoimiston yhteistyönä HÄJY19 -harjoitus, johon sisältyi Puolustusvoimien tilaamaa koulutusta alueemme paikallisjoukkoihin sijoitetuille reserviläisille. Harjoituksen kurssien aiheet koostuivat tukialueen taistelu -moduulikursseista sekä taistelukentän taktinen ensiapu -kurssista.

HÄJY19 -harjoituksen kurssija kehitettiin ennakkoluulottomasti viime syksyn kokemusten jälkeen. Nyt saadun palautteen perusteella voidaan todeta, että harjoitus onnistui erittäin hyvin. Pyrimme kehittämään varsinkin KASI-simulaattorilaitteistoa käyttäneitä kurssija siten, että laitteista saadaan kaikki harjoitusteho irti. Harjoituksesta vastaavana MPK:n koulutuspäällikkönä minulla oli ilo huomata, kuinka harjoituksessa vallitsi ”tekemisen meininki”. Hyvin ja huolellisesti tehdyistä valmisteluista johtuen harjoitus toteutui johdonmukaisesti ja hyvässä hengessä. Harjoituksen käytännön toteuttamisesta vastaavat kuitenkin lopulta vapaaehtoiset, harjoituksen johtajasta kurssien vääpeleihin. Osoitankin kiitokseni kaikille teille, jotka tekivät harjoituksesta mahdollisen.

Jo tuttuun tapaan harjoitusta oli kuvaamassa yksi MPK Pohjanmaan vapaaehtoisista tiedottajista, Pasi Lindroos, jonka kuvasatoa on esillä tässä artikkelissa. Lisää kuvia löytyy MPK Pohjanmaan sosiaalisen median tileillä Facebookissa ja Instagramissa. Nämä sosiaalisen median tilit kannattaaakin ottaa seurantaan, mikäli et sitä ole vielä tehnyt.

MPK Vaasan koulutuspaikan varsin toiminnallisen kevään jälkeen toivotan hyvää kesää, meillä on hyvä tekemisen meininki päällä! Mikäli kesärientojen lomassa on vielä vapaita viikonloppuja, niin kehotan tutustumaan MPK Pohjanmaan kursseihin osoitteessa www.mpk.fi/pohjanmaa. Järjestämme kuluvana kesänä ja syksynä ennätysmäärän kurssija, joista löytyy jokaiselle reserviläistoiminnasta kiinnostuneelle jotakin.

Koulutuspäällikkö

**Toni Puutio,
MPK Pohjanmaa**

**Lindroos Pasi/
Ressukuva**

VEH-kutsu sai vastakaikua - Reserviläispäivä täysilukuinen

Parissa aiemmassa PAUHA-harjoituksessa oli jo toteutettu ns. Reserviläispäivän nimellä kurssi, jolle Pohjanmaan aluetoimisto oli kutsunut sijoituskelpoisia reserviläisiä, joitten varusmiespalvelusta oli ehtinyt kulua useampia vuosia. Tänä vuonna POHMALTS-TO oli kutsunut alueeltaan 30 reserviläistä tutustumaan tämän päivän vapaaehtoiseen maanpuolustus toimintaan ja sen tarjoamiin aktiviteetteihin. Puolustusvoimien valvojana ja kurssin johtajana toiminut kapteeni Salmivuori kertoi, että osallistujia oli kutsuttu Keski-Pohjamaalta, n. 50-60 km säteellä Lohtajalta, ja hyvin oli VEH-kutsu otettukin vastaan, kurssi toteutui täytenä. ”Me aluetoimistolla uskomme, että tällaisesta tapahtumasta saattaa syntyä sellainen kipinä, joka saa lähtemään mukaan vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön.”

Kurssina toteutettu koulutustapahtuma pääsi heti aamusta ampumaan rynnäkkökivääreillä Houraa-ampumaradalla. Kertaus oli paikallaan, eräillä osallistujilla edellisestä ampumakerrasta oli kulunut jopa toistakymmentä vuotta. Turvallinen ampuminen noinkin isolla joukolla edellytti perusteellisen ase- käsittelykoulutuksen antamista. Aseitten jaon jälkeen seurasi niitten puhdistus ja ampumakuntoon laitto pura ja kokoa -periaatteella. Vaasalaiset ylivääpeli (res) Haanpää ja kersantti (res) Reinisalo opastivat tarvittaessa, ja ylikersantti (res) Vaaramaa näytti mallisuoritukset niin pura ja kokoa -vaiheessa kuin myös oikeaoppisessa ampumisessa. Kokkolalainen Sofia Hägglund oli suorittanut naisten vapaaehtoisien asepalvelun Kainuun prikaatissa vuonna 2005, ja kohdistuslau-

Sofia Hägglund (oik.) ja Oskari Rajala (kesk.) hakivat muitten tavoin tuntumaa omaan, mukavaan ampuma-asentoon.

Oma suoritus on ohi, naapuri ampuu vielä.

... ja jokainen paransi omaa suoritustaan. Milloin seuraavan kerran?

Ylikersantti (res) Vaaramaa esitteli lyhyesti mutta jämäkästi ampumatapahtuman eri vaiheet.

Teksti ja kuvat: Jouko Liikanen

kausten jälkeen tauluilla hän saattoikin todeta perusoppien olleen hallinnassa, mutta tuloksen korjaaminen edellyttäisi enemmän harjoittelua. Ullavalta Reserviläispäivään oli saapunut Oskari Rajala, hänkin KaiPr:n kasvatteja. Vuonna 2011 tapahtuneen kotiutumisen jälkeen hänen mielestään oli ihan mukava päästä ”kertaamaan”. Kurssin ohjelmaan kuului vielä tutustuminen PAUHA19:n esikuntakurssin ja paikallisjoukkojen kurssien toimintaan. Myös Puolustusvoimien ja MPK:n info oli ohjelmassa myöhemmin iltapäivällä kenttäruekailun jälkeen. PAUHA19:ään tutustumaan ollut Porin prikaatin päällikkö, eversti Mika Kalliomaa, oli tyytyväinen päivän aikana näkemäänsä, myös reserviläisten kiinnostukseen vapaaehtoisia harjoituksia kohtaan.

KOTKA RANKKI, OHUTTA YLÄPILVEÄ

Otsikko johtaa hieman harhaan, sillä Haapajärven-Reisjärven Reserviläiset ry:n sotahistoriallinen retki 4.-5.5.2019 suuntautui useampaan muuhunkin kohteeseen tämän viikonlopun aikana. Kaikkiaan 21 henkeä käsittävään ryhmään sisältyi muutama nivalalainen ja ylivieskalainenkin, joita kuskasi moottorialupseeri Jorma Muhonen, J. Muhonen Oy:n toimitusjohtaja itse.

Matkanjohtajana toimi haapajärvinen opettaja, yrittäjä ja sotahistorian kävelevä tietosanakirja, ylivääpeli (res) Osmo Halonen. Linja-auto on siitä mukava liikenneväline, että isoakin ryhmää pystyy opastamaan matkan aikana mikrofonin välityksellä. Halonen läteli ulkomuistista ja joskus harvoin paperista lunttaamalla retkireittiin liittyvää mielenkiintoista ja yksityiskohtaista tietoa heti Elämäjärventielle päästyä.

Tikkakoski ja Jyväskylä

Ennen Jyväskylää Osmo Halonen palautti mieliin Tikkakoski Oy:n menestystuotteen, Suomi-konepistoolin, historian. Tikkakosken Luonetjärvellä sijaitsi sotien aikaan tukikohta, ja se oli yksi harvoista Suomen lentokentistä, joilta keskiraskaat Dornier- ja Junkers-pommikoneet pystyivät operoimaan. Nykyään samoilla sijoilla toimii Ilmasotakoulu.

Nykyään n. 142 000 asukkaan Jyväskylä oli ennen viime sotia ja 40-luvun alkupuolella vain n. 10 000 hengen pikkukaupunki, jonka väkimäärä kuitenkin tuplaantui sotien aikana, koska alueelle sijoitettiin runsaasti Puolustusvoimien asevoimaa. Suurimpina työllistäjinä olivat Valtion Kivääritehdas Tourulassa ja Valtion Tykkitehdas Rautopohjassa. Sodan loputtua Tykkitehtaalla, myöhemmin Valtion Metallitehtaalla, tehtiin tuotannonmuutostoimenpiteitä, ja

Retkeläiset pistäytyivät marsalkka Mannerheimin salonkivaunulla. Vaunulle on rakennettu oma erityinen paikkansa Mikkelin rautatieaseman välittömään läheisyyteen.

niinpä tykkien putkia alettiin muokata pienten traktoreiden runkorakenteiksi. Pikku-Valmet oli syntynyt, ja Valmet/Valtra-tractorit jatkavat tänä päivänäkin Tykkitehtaan maineikasta historiaa. Jyskän sytytin-tehdas ja Laukaan ruuti-tehdas Vihtavuorella olivat myös keskusmaalaisen sotateollisuuden keskiössä, vihollisen lentokoneiden ulottumattomissa.

Ennen Savon suuntaan lähtöä retkeläiset tekivät pienen lenkin Kanavuoren juurelle, missä toimi Puolustusvoimien varikko vuosina 1940-2003. Nykyisin se on yksityisessä omistuksessa, mutta varastoi Jyväskylän yliopiston, Alvar Aalto -museon ja Tekniikan museon tavaroita.

Päämajakaupunki

Mikkeli on sotahistoriasta kiinnostuneelle useammankin päivän kohde. Tässä n. 54 000 asukkaan entisessä päämajakaupungissa ”Ryhmä Halonen” tutustui käytettävissä olevan ajan puitteissa Jalkaväkimuseoon ja Viestikeskus Lokkiin. Päämajamuseossa oli

vielä vesivahinkoremontti kesken, joten sinne ei ollut asiaa, mutta marsalkka Mannerheimin junavaunu sai toimia taustana, kun retkeläiset otattivat itseltään oheisen ryhmäkuvan. Vaunuhan on auki yleisölle vain kerran vuodessa, 4.6. marsalkan syntymäpäivänä. Jalkaväen Säätiön ylläpitämässä, kahdessa puukasarmissa sijaitsevassa Jalkaväkimuseossa on nyt esillä teema Tie itsenäisyyteen - Vapaustaistelu 1918. Kouvolaan kasarmi ja Utin linnake

Ennen Kotkaa moottorialupseeri Muhonen käänsi Volvon keulan kohti Kouvolaan Kasarminmäkeä, minne venäläiset rakensivat 1910-luvulla punatiilisen kasarmi-yhdyskunnan, samanlaisen mitä on vielä esim. Lappeenrannassa, Koriolla, Hennalassa, Riihimäellä, Hyrylässä, Santahaminassa ja Dragsvikissä. Nykyään Kouvolaan kasarmi-alueella toimii Kymen ammattikorkeakoulu. Utin linnake siinä lähistöllä on rakennettu 1790-luvulla, osana Ruotsin ja Venäjän valtopoliittisia vaiheita

ja Venäjän linnoitusketjun osana, jolla haluttiin sulkea ruotsalaisten hyökkäys Lappeenrannan ja Pietarin suuntaan. Linnake menetti merkityksensä ns. Suomen sodan (1808-09) jälkeen, kun Ruotsin ja Venäjän raja siirrettiin käytännössä Pohjanlahdelle.

Nykyiseen Utin jääkäri-rykmenttiin on keskitetty maavoimien erikoisjoukko-toiminta, puolustusvoimien helikopteritoiminta sekä näitä kahta tukevat toimitalat.

Kotka ja Rankin saari

Retkeläisille oli varattu Kotkan Kuusisen pienvenesatamaan m/s Tekla, jolla matka jatkui hyisessä ja sateentuoksuisessa tuulella kohti n. 10 km päässä Kotkasta sijaitsevaa Rankin saarta. Saari on ollut aiemmin Puolustusvoimien käytössä vartiolinnakkeena. Ihmisten mieleen se on jäänyt Yleisradion merisäätiedotuksista, joissa usein Rankin kohdalla lausuttiin ”Kotka Rankki, ohutta yläpilveä...” Muutamia vuosia sitten Puolustusvoimat myi saa-

ren kiinteistöineen ja rakenteineen yksityiselle yritykselle 700 000 euron hinnasta, ja nyt saarta ollaan kehittämässä matkailua ja loma-asumista varten. Retkeläiset majoittuivat vanhan sotilassaaren itäranalla sijaitseviin, armeijan henkilökunnan entisiin rivitaloasuntoihin. Saaren satama-alueella sijaitsevassa Ravintola Rankin Sotkussa, vanhassa sotilaskodissa, vieraat pääsivät ruokailemaan, ja seuraavaksi illan ohjelmassa oli kävelyretki saaren eteläkärkeen tutustumaan tarkemmin alueelle rakennettuihin tykkitorneihin, poteroihin, juokshautoihin, vanhaan puukasarmiin ja legendaariseen sääasemaan.

Rankin saari on karun kaunis paikka, ja 100 vuotta yleisöltä suljettuna ollut sotilassaari kiehtoo menneisyydellään ja nykyisillä matkailupalveluillaan. Sunnuntaiaamuna sää muuttui jo aurinkoiseksi, mikä takasi aamulenkkeiläisille hyvät valokuvausmahdollisuudet.

Kotkan kautta Haminaan ja kohti Salpalinjaa

Suomalaisen paperiteollisuuden edelläkävijänä ja suurimpana vientisatamana 53 000 asukkaan Kotkalla on oma tärkeä asemansa maamme taloudessa. M/s Tekla nouti retkeläiset Rankista sovitus- ja suuntasi kohti Sunila Oy:n massii-

Tilausliikenne J. Muhosen bussi jäi Kuusisen satamaan, kun retkeläiset lähtivät m/s Teklalla kohti Rankin saarta.

Salpalinjan Miehikkälässä sijaitsevan museobunkkerin aseistusta. Korsutykki M40, kiilalukokoinen panssarintorjuntatykki, kal. 45mm. Tulinopeus 4-6 ls/min, ammuksina panssariammus, panssarikranaatti ja sirpalekранаatti, läpisy 20-50mm.

Jalkaväkimuseon todentuntuista materiaalia elävästi toteutettuna kuljetuskalustoa ja lottakanttiinia myöten.

vista savupiippua Kotkan saaren laitamilla. Satamasta matka jatkui pienelle kiertojalulle Kotkan keskustaan ja Kantasatamaan, missä sijaitsee rakennustaiteellisesti näyttävä Merikeskus Vellamo. Sinne ovat sijoituneet mm. Suomen merimuseo, Merivartiomuseo ja Tietokeskus Vellamo.

Hamina ohitettiin tyylikästä pienellä kiertojalulla keskustan ympyräkaduilla, nähtiin vanhat vallit ja bastionit ja Reserviupseerikoulun päärakennus. Sattuma on eräs Suomen elinolosuhteista yhdessä Kotkan sataman kanssa, ja vilkas ja kunnostettu tieyhteys rajalle Pietarin suuntaan vetäisi enemmänkin liikennettä. Pakotteet purevat edelleen Venäjän toimista Itä-Ukrainassa ja Krimillä johtuen. Retken aikana oli tehty päätös käydä tutustumassa

Miehikkälässä sijaitsevaan Salpalinja-museoon. Aikoinaan alue on rakennettu vahvennetun komppanian puolustuskeskukseksi, ja se on nyttemmin kunnostettu mielenkiintoiseksi sotahistorialliseksi kohteeksi. Salpalinja rakennettiin Talvisodan jälkeen 1940-41 ja 1944 Virolahdelta Savukoskelle saakka ulottuvaksi puolustuslinjaksi, jolla ei kuitenkaan, onneksi, käyty yhtään taistelua.

Salpalinjaa on sanottu Suomen suurimmaksi työmaaksi, jolla työskenteli enimmillään 35 000 miestä, ja heitä muonittamassa oli 2 000 lottaa. Museon opas luetteli muita vaikuttavia lukuja Salpalinjan rakennusvaiheista, ja mm. ruotsalaisilla vapaaehtoisilla oli merkittävä vaikutus työn edistymiseen

uusilla lousintatekniikoilla ja uusimmalla saatavissa olevalla kalustolla. Vaikka Salpalinjalla ei käyty yhtään taistelua, tieto sen olemassaolosta ja vahvuudesta saavutti myös Stalinin, ja oli vaikuttamassa siihen, että hyökkäys Suomeen pysäytettiin syyskuun 19. päivä 1944.

Mietteläinä kotia kohti

Paluumatkalla Pohjanmaalle poikettiin vielä Jyväskylään, Kivääritehtaan Tourulaan ja Tykkitehtaan Rautpohjaan. Retkeläisten kesken käytiin useita keskusteluja eri kohteissa, ja selkeänä johtopäätöksenä kaikesta koetusta oli se, että oma historia, sotahistoriakin, on hyvä tuntee, jotta voi rakentaa omaa yhteiskuntaa parempaan ja vakaampaan suuntaan. Yksimielinen kansa on voimakas kansa, sitä on huonostaa.

Tälle sotahistorialliselle retkelle osallistuneet esittivät ajatuksen, että jatkuvuutta tällaiselle odotetaan, niin monia mielenkiintoisia kohteita on vielä käymättä. Erityisen kiitoksen ansaitsevat luotettava kuljettaja, Jorma Muhonen, ja varsinkin matkanjohtaja Osmo Halonen, jonka valtava tietomäärä ei jättänyt ketään vastausta vaille!

Teksti ja kuvat:
Jouko Liikanen

Utin linnake ei ole saavuttanut suuren yleisön tietoisuutta, mutta sillä on loma värikäs historiansa aina 1790-luvulta saakka.

Rankin linnakesaaren 152/50 T (152mm 50 kaliiperin merikanuuna mallia Canet, putki Tampella), oli Suomen Rannikkotykistön pääase 1950-luvulta 1980-luvulle, jolloin 130 TK syrjäytti sen. Kuvan tykin kantama oli 25 km ja käytännön tulinopeus 4-6 ls/min. Täysmiehistö oli 1 aliupseeri ja 12 miestä. Väylätorjuntaan käytettiin pienempikaliiperisia tykkejä.

Perinne siirtyy yhdessä juhlien

Kansallista veteraanipäivää vietettiin Haapajärvellä perinteisin menoin perjantaina 26.4. Veteraanipäivä osui tänä vuonna lauantaille, mutta siirtämällä juhla päivää aikaisemmin saatiin juhlallisuuksiin mukaan myös nuorta polvea eli koululaisia.

Sota-invalidien Keski-Pohjanmaan piiriin puheenjohtaja Esko Hirviniemen kertoo, että Haapajärvellä kaupunki, seurakunta ja paikalliset maanpuolustusjärjestöt yhdessä suunnittelevat veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän viettoa ja ohjelmaa.

- Meidän palaverissa päätettiin yksimielisesti kutsua koulut mukaan ohjelmaan.

Veteraaneista juhlaan pääsivät tänä vuonna osallistumaan Leo Rajaniemi (vas), Eino Syrjäniemi ja Esko Maijala. Toisena oikealta istuu sotilaspoikiin sota-aikana kuullut Juha Eronen.

Hirviniemi uskoo, että tällä tavalla sotien perintöön ja veteraanien muistamiseen liittyvä perinne siirtyy kuin itsestään eteenpäin. - Joka vuosi mukaan pääsee uusia nuoria, eikä aina tarvitse miettiä erikseen, miten perinteensiirtoa tehdään.

Seppeleenlaskusta huolehtivat koululaiset. Lippukulue oli koottu Haapajärven yläasteen yhdeksännen luokan oppilaista. Sepeleen laskivat yhdessä koulun oppilas ja opettaja eli Jussi

Paananen ja Markku Mäkelä. Sotaveteraanien ikääntyminen näkyi vähenevänä osallistujamääränä, paikalle veteraanijuhlaan pääsi tänä vuonna osallistumaan Leo Rajaniemi, Eino Syrjäniemi ja Esko Maijala. Sotilaspoikiin sota-aikana kuullut Juha Eronen pääsi myös osallistumaan tilaisuuteen. Veteraanit määrä on Haapajärvellä jatkuvasti laskenut. Vuoden 2018 lopussa kaupungissa oli elossa 13 rintamalisän saajaa, heistä

neljä oli miehiä ja kahdeksan naisia. Veteraanipäivän perinteesen kuuluva juhlatilaisuus pidettiin Haapajärven vasta remontoitussa seurakuntakodissa. Juhlapuheissa nousivat esille arvot ja oikeudet.

Juhlan tervetulosanat lausunut kappalainen Mika Katajamäki nosti tervehdyksessään erityisesti esille sanan- ja uskonnonvapauden.

Juhlapuheen pitäjä, päätoimittaja Tapani Pentikäinen puolestaan korosti, että ny-

kyään isänmaallisuudella on monet kasvot.

Suomalaisilla on joukko yhteisiä arvoja, joita on kirjattu perustuslakiin. Laki myös takaa sen, että meillä on oikeus haaveilla, oikeus olla eri mieltä, oikeus nähdä tulevaisuus omalla tavallamme.

- Ehkä näimme tulevaisuuden eri tavoin, ehkä meillä on erilaisia arvoja, mutta suomalaisina tehtävämme on jatkaa tämän maan rakentamista.

Teksti ja kuvat:
Tapani Pentikäinen

Haapajärven yläaste vastasi sepeleenlaskusta. Jussi Paananen ja Markku Mäkelä laskivat sepeleen sodassa kaatuneiden muistomerkillä.

Tammenlelväkuoro johdatti juhlaa laulamaan juhlan päätteeksi yhteislauluna Veteraanin iltahuudon. Kuoro koostui alun perin entisistä veteraaneista, nykyisin siinä laulaa sukupolvea nuorempi ikämiesten joukko.

1918 – sotatila vai ei?

Hovioikeudenpresidentti Karl Söderholmin lausunto Päämajalle

Huhtikuussa 1918 Tampereen valtauksen jälkeen Päämajassa nousi esille mielipide, jonka mukaan oikeutta oli jaettava pikaisesti vankien kasautumisen estämiseksi. Noin 11 000 miestä ja naista, lapsiakin, oli vapautensa menettäneinä epäinhimillisissä oloissa ilman oikeuden tutkintaa mahdollisesta syyllisyydestä kapinaan tai muuhun oikeusjärjestyksen vastaiseen tekoon.

Vaasan, Seinäjoen ja Kuopion väliaikaiset sotavankilat täyttyivät. Tammissaaren vankilan vartija Jaakko Tynjälä kirjoitti 9.9.1918 Ilkan toimitukselle mm: ”yhren päivänki osalle tulee yli kuusi kymmentä kuolemantapausta” ja pyysi oikaisemaan lehden esittämiä vähäisempiä lukuja - turhaan.

Everstiluutnantti Harald Åkerman, Päämajan ja Vaasan senaatin yhteysupseeri, sai Ylipäälliköltä tehtäväksi esittää kenttäoikeuksien perustamista ongelman ratkaisuksi. Oikeudellisesti toimenpide edellytti, että maa oli sotatilassa. Vuoden 1886 sotaväen rikoslaki tunsi sodan aikana asetettavat kenttäoikeudet (Virrankoski: Suomen historia 1 ja 2, s.746, SKS, Jyväskylä 2009).

Sotatilalla on tarkoitettu valtioiden välisen sodan tai kapinan aikana voimaantai saatettua poikkeustilaa. Nykyisen Puolustustilalain (1991/1083) mukaan maa voidaan julistaa puolustustilaan itsenäisyyden turvaamiseksi ja oikeusjärjestyksen ylläpitämiseksi niin ulkoisesta (sota toisen valtion kanssa) kuin sisäisestäkin syystä (väkivaltaisia levottomuuksia, joilla pyritään kumoamaan tai muuttamaan perustuslain mukainen valtiojärjestys).

Hallitsijavalta eduskunnalle 15.11.1917, senaattille 27.11.1917 ja Svinhufvudille 18.5.1918

Hallitusmuodon 7 §:n 1. momentin mukaan Keisarikunta ja Suuriruhtinaalla oli ”täysi valta rauhoittaa, pelastaa ja varjella maata, alkaa sota ja päättää rauha ja liitto vierasten valtioiden kanssa (L. Mechelin: Suomen Perustuslakien sisällys. Esittänyt L. Mechelin. Suomentanut K.J. Ståhlberg H:ki 1896).

Itsenäisyystavoitteensa radikaalisoinut laihialainen kansanedustaja Santeri Alkio (1862-1930) pyrki sovitteluun niitä puolueiden välisiä, korkeimman hallitusvallan käyttöön liittyviä jyrkkiä erimielisyyksiä, jotka olivat osoittautuneet eduskunnan syysistuntokaudella

Presidentti Söderholmin työpöytä ja tuoli. Todennäköisesti tämän pöydän äärellä kohtalokas sotatilakirje kirjoitettiin.

1917 esteeksi erolle Venäjältä. Istunnossa 15.11.1917 hän esitti sovinnoksi, että eduskunta päättäisi itse toistaiseksi käyttää sitä hallitusvaltaa, joka voimassa olleiden säännösten mukaan oli ennen vallankumousta kuulunut keisari-suuriruhtinaalle. Hän toivoi, että kaikki edustajat voisivat hyväksyä sovintoesityksen. ”Toistaiseksi” tarkoitti: kunnes hallitusvallan käyttö saadaan itsenäistymisen jälkeen järjestyksi.

Vielä saman 15. päivän istunnossa äänin 127/68 eduskunta teki maalaisliiton ja sosiaalidemokraattien sekä eräiden itsenäisyysaktivistien äänin rauhanomaisen vallankumouksen hyväksymällä Alkion ehdotuksen hallitsijavallan siirtämisestä Pietarista Helsinkiin. Viikkoa ennen valtaan noussut Leninin bolševikkihallitus ei esittänyt vallansiiirrolle vastalauseita.

Yli satavuotiset valtiolliset siteet Venäjään päättyivät 15.11.1917. Suomesta tuli itsenäinen valtio. Sillä oli kansa, maantieteelliset rajat ja hallinto, jonka yläpuolella ei ollut toista valtaa. Se oli suvereeni tekemään sopimuksia muiden valtioiden kanssa. Kaikki kansainvälisesti itsenäiselle valtiolle asetetut tunnusmerkit olivat toteutuneet. Valta päättää sotatilasta oli nyt eduskunnalla.

Vallan kolmijako-opin mukaan lainsäädäntö- ja hallitusvalta eivät voineet olla yksissä käsissä. Kun edustaja Tokoin sovintoyritys porvareiden ja vasemmiston yhteishallituksesta epäonnistui, eduskunta nimitti 27.11.1917 Svinhufvudin valkoisen senaatin hoitamaan hallitustehtäviä. Hallitus-

neuvotteluissa Svinhufvud pani ehdoksi, että korkeimman valtiovallan katsotaan ainakin toistaiseksi kuuluvan senaatille. Vain siinä tapauksessa hän ryhtyisi todella hallitusta muodostamaan. Muutoin hallitustehtävien hoito ei olisi mahdollista niissä oloissa. (Räikkönen: Svinhufvud ja itsenäisyysseenaatti, s. 34-35).

Tämän asiainkulun mukaan valta päättää sotatilasta oli 1.2.1918 Suomen senaatilla, tarkemmin sen talousosastolla. – 18.5.1918 eduskunta uskoi korkeimman vallan Svinhufvudille.

Söderholm sanansaattajaksi Tampereelle

Vaasan senaatti lähetti neuvottelukunnassaan Ruotsalaisen puolueen edustajana toimineen varapuhunjohtaja Söderholmin (pres. 1917 - 1923) 9.4.1918 Tampereelle esittelemään Ylipäällikölle senaatin yksimielisen kielteisen kannan kenttäoikeuksien perustamiseen. Söderholmin omakin kanta oli tässä vaiheessa kielteinen.

Päämajan kysymys Söderholmille ja vastaus

Söderholm kävi Tampereella Mannerheimin kanssa keskusteluja kenttäoikeuksien perustamisesta. Senaatin kielteistä kannasta huolimatta viestintuojalta pyydettiin henkilökohtainen lausunto kysymyksestä: ”Onko hallituksen katsottava antaneen selvän tiedotuksen, vallitseeko maassa sotatila?”

Palattuaan Vaasaan Söderholm ilmoitti vastaukskirjeessään 11.4.1918 tutkineensa kaikki senaatin

asiaan liittyvät julistukset ja, muuttaen kantansa, pelkisti kenttäoikeuksien perustamiselle myönteisen kantansa näin:

”... sotatila maassamme ei siten käsitykseni mukaan ole syntynyt pelkästään hallituksen tosiasiallisilla toimenpiteillä, vaan myös suoranaisten julistuksen kautta, ja tällainen tila vallitsee helmikuun 1. päivästä lukien. Looginen seuraus tästä on, että Ylipäällikkö tämän johdosta on oikeutettu ryhtymään hänelle uskotuihin tehtäviin.” (Kirjesi-
taatiit suom. ruotsista).

Perusteluna sotatilalle Söderholm piti senaatin julistusta 1.2.1918. Siinä senaatti oli jo Helsingissä uskonut kaikkien puolustusvoimien ylipäällikkyyden kenraali Gustaf Mannerheimille. Jokaisen virkamiehen ja kansalaisen oli ehdottomasti ja viipymättä noudatettava hänen antamiaankäskyjä ja määräyksiä niin kauan, kuin sotatoimet (kursivointi kirjoittajan) jatkuvat.

”Sotatoimista tuskin voidaan puhua, mikäli ei käydä sotaa, ei ainakaan silloin, kun hallitus nimittää ylimmän päällikön maan kaikille puolustusvoimille (kurs. kirjoittajan), perusteli Söderholm kantaansa ja jatkoi, ettei Ylipäälliköltä edellytettyä toimintaa voitu niissä olosuhteissa rinnastaa sellaiseen toimintaan, joka esiintyy pyydettyä sotilaallista virka-apua järjestyksen ylläpitämiseksi tai sen palauttamiseksi jollakin määrättyllä paikalla kunnalla.

Edelleen Söderholm viittasi helmikuun 1. päivän julistuksen viimeistä edelliseen kappaleeseen. Siinä nimenomaan sanottiin, että aseellista vastarintaa hallituksen alaisia suojeluskuntia ja maanpuo-

lustulaitokseen kuuluvia henkilöitä kohtaan pidetään maanpetturuutena ja tullaan rankaisemaan sodan aikana (kurs. kirjoittajan) tehtynä rikoksena.

Vielä Söderholm perusteluna muistutti senaatin käskystä helmikuun 18. päivästä. Sen kolmannessa kappaleessa senaatti puhuu vapaussodan (kurs. kirjoittajan) kestoajasta.

1. päivän julistuksessa senaatti myös kiittää kansallisia suojeluskuntia siitä, että ne ovat puhdistaneet suuren osan maasta venäläisistä sotilasta.

Rauhansopimus Tartossa puoltaa Söderholmin tulokannan oikeellisuutta

Suomen ja Venäjän välinen rauhankonferenssi alkoi 12.6. 1920. Aseleposopimus vahvistettiin Rajajoella 13.8.1920. Sotatila, Suomen senaatin vapaussodaksi nimittämä, päättyi kun Tartossa neuvoteltu lopullinen rauhansopimus allekirjoitettiin 14.10. 1920.

Sopimuksessa osapuolet vakuuttavat haluavansa lopettaa valtioiden välille

syntyneen sodan, luoda pysyvät rauhalliset suhteet niiden kesken sekä lopullisesti selvittää Suomen ja Venäjän aikaisemmasta valtioyhteydestä johtuneet suhteet. (kursivointi kirjoittajan)

Tarton rauhansopimus puoltaa Söderholmin n. 2,5 vuotta aikaisemmin Päämajalle antaman lausunnon juridista oikeellisuutta.

Haagin ja Geneven sopimuksista

Vuoden 1918 sodassa niin Suomi kuin Venäjäkin vetosivat sodan oikeussääntöjä koskeviin Haagin ja Geneven sopimuksiin pääasiassa syyttääkseen vastapuoltaan loukkauksista mainittuja kansainvälisiä sopimuksia vastaan. Sopimukset eivät v. 1918 lainkaan koskeneet sisällissotatilanteita, vaan ainoastaan kansainvälisiä selkkauksia. (Rosén: Sata sodan ja rauhan vuotta. Suomen Punainen Risti 1877 – 1977, s. 213. 2. uusittu painos Hämeenlinna 2002).

Osaltaan nämäkin tapahtumat puoltavat Söderholmin arviota sotatilasta.

Oikeusvaltio romahti

Söderholmin kannanotto mahdollisti oikeudenhoi-
dossa kielteisen kehityksen. Tuomiovalta luisui vakinaisilta riippumattomilta tuomioistuimilta Päämajalle ja sieltä enimmäkseen komendanttien asettamille sekalaisille tutkijalautakunnille. Sotatilan aikana niiden perustaminen oli mahdollista, mutta niiden toiminta ei täyttänyt oikeudenkäytön perus- ja vähimmäisvaatimuksia.

Päämaja ja senaatti epäonnistuivat sodan hävinneen osapuolen oikeudellisessa kohtelussa. Julmuus ja kosto voittivat oikeudenmukaisen oikeudenkäytön. Sitä tuskin aikansa ihmis-oikeusjuristinakin tunnettu Söderholm tarkoitti.

Erkki Rintala, Vaasa

Kansallisen veteraanipäivän vietto seuraa aikaa Vaasassa

Sotiemme 1939 – 1945 rintamapalveluksesta kertovan tammenlehvätunnuksen omaavien sotaveteraanien lukumäärä on laskenut keväällä 2019 jo alle 10 000. Heidän keski-ikänsä on 94 vuotta. Veteraaneista puolet on naisia ja naisten suhteellinen osuus on kasvussa. Rivien harveneminen ja veteraanien ikääntyminen ovat merkinneet eri tilaisuuksiin osallistuvien veteraanien lukumäärän voimakasta laskua. Esimerkiksi tämän vuoden Kansallisen veteraanipäivän valtakunnalliseen pääjuhlaan Kuopiossa osallistui enää noin sata veteraania. Ensimmäisessä juhlassa Lahdessa vuonna 1987 osallistujia oli 10 000, joista pääosa veteraaneja.

Veteraanipäivän ensijaisena kohdeyleisönä veteraanit – niin kauan kuin heitä on

Vaasassa veteraanipäivää vietettiin itsenäisyytemme 100-vuotisjuhlavuoteen 2017 asti kaupungintalossa järjestetyssä juhlassa. Viimeisimmissä näistä veteraaniosallistujien määrä oli laskettavissa yhden henkilön sormin. Vuosittain päädyttiinkin ratkaisuun, jossa tilaisuus järjestettiin lyhytkestoisena ja pienimuotoisena, mutta kuitenkin arvokkaana juhlavana. Taavoitteeksi asetettiin mahdollisimman monen sotaveteraanin – maamme kunniakansalaisen – osallistuminen päivän yhteiseen viettoon. Juhlan pitopaikaksi valikoitui kuin luonnostaan Vaasan torilla sijaitseva Suomen Vapaudenpatsas, veteraanien korkealle arvostama ja heille rakas itsenäisyytemme symboli. Veteraanien käymät vuosien 1939–1945 sodat nähdään yhä yleisemmin jatkona vuoden 1918 Vapaussodalle, ”maamme toisena vapaussotana”. Me veteraanisukupolven jälkeiset sukupolvet voimmekin mielessämme yleistää patsaan jalustan fasaadin kirjatun tek-

Huutoniemen koulun oppilaat järjestäytyneenä seuraamaan veteraanitapahtuman ohjelmaa

tin ”Isänmaansa vapauttajille – Ät fäderneslandets befriare 1918” muotoon ”Isänmaansa vapauttajille 1918 ja saavutetun vapauden säilyttäjille 1939–1945 – Ät fäderneslandets befriare 1918 och den uppnådda frihetens bevarare 1939–1945”.

Veteraanipäivän 27.4.2019 juhlatilaisuus alkoi Vaasan torilla klo 12. Pohjanmaan aluetoimisto oli järjestänyt Vapaudenpatsaalle reserviläisten kunniavartioston, veteraaneja varten tuolirivistön sekä äänentoistolaitteiston. Reservin kapteeni Raimo Latvalan johtama kielekkeisestä valtioliopusta sekä veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen lipuista koostuva lippulinna järjestäytyi kunnioittamaan tilaisuutta patsaan sivustalle. Ohjelmassa oli aluetoimiston päällikön, everstiluutnantti Mauri Etelämäen puhe sekä seppeeleenlasku patsaalle. Seppeeleenlaskun suorittivat Etelämäen johdolla Vaasan kaupungin kehitysjohtaja Susanne Slotte-Kock ja sotaveteraani Yrjö Savola.

Puheessaan Etelämäki totesi Suomen kansan historian olevan monisatavuotinen ja niin on myös suomalaisen sota-

väen historia. Näiden osalta vain viimeiset sata vuotta ovat olleet omassa käsissämme. Kuluvana vuonna nousevat erityisesti esiin muistot Talvisodasta, sillä sen alkamisesta tulee loppuvuodesta kuluneeksi 80 vuotta. Kysymykseen siitä, ovatko Talvisotaan johtaneet tapahtumat edelleen mahdollisia, Etelämäki vastasi myöntävästi. Mutta hänen vastauksensa mahdollisuuteen veteraanien aikaan saaman Talvisodan ihmeen toistumisesta, mikäli tarvetta ilmenee, oli myös myönteinen. Maanpuolustustahto on säilynyt korkeana Suomessa. Erityisen korkea se on pohjalaismaakunnissa. Puheensa lopuksi Etelämäki esitti veteraaneille kiitokset heidän pitkän elämänsä aikana osoittamastaan rohkeudesta ja tarmokkuudesta sekä esimerkkinä toimimisesta nuoremmille sukupolville. Hän myös vakuutti, että veteraanien perintö on turvassa ja että me suomalaisena yhteiskuntana tulemme pitämään siitä huolta. Kutsuvieraina olleiden veteraanien lisäksi tapahtumaa Vapaudenpatsaalla seurasi satapäinen joukko kaupunkilaisia. Tilaisuuden jälkeen veteraaneille saattajineen oli järjestet-

ty kakkukahvitilaisuus läheisessä Vaasan kirkon kryptassa. Paikalle tuli muutama veteraani lisää, koska siellä luovutettiin aiemmin palkitsematta jääneille Tasavallan presidentin myöntämät Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan 1. lk mitalit. Mitaleja oli 27 kpl, joita noutamaan oli pystynyt saapumaan noin puolet saajista. Mitalien ja kunniakirjojen jaon suorittivat toiminnanjohtajat Tuula Harjunpää (Vaasan Sotaveteraanipiiri) ja Sauli Lassila (Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanit). Tilaisuudessa oli myös kanttori Tuija Niemistön esittämää musiikkia ja yhteislauluja sekä pappi Jukka Niemen ja evl Mauri Etelämäen puheet. Pienimuotoisuudestaan huolimatta päivän molemmat tilaisuudet olivat erittäin lämminhenkiset ja saivat osakseen veteraanien arvostuksen.

Veteraanipäivän vietosa siirrytään kohti perinnejuhlaa – koulunuoriso tärkeänä kohderyhmänä
Sotaveteraanit ovat pitkään olleet toivottuja vieraita mm. kouluissa, missä he ovat kertoneet sotakokemuksistaan, keskinäisestä yhteenkuuluvai-

suudestaan (”veljeä ei jätetä”) ja isänmaanrakkaudesta. Kovin suuri joukko veteraaneja ei tätä toimintaa jaksa enää harjoittaa. Vaasan veteraanipäivän yhteydessä haluttiin kuitenkin vielä ponnistella tällaisen veteraanitapahtuman järjestämiseksi koulunuorisolle. Helposti löydettiin toteuttajaksi halukas koulu, isohko 350 oppilaan Huutoniemen alakoulu. Koulu järjesti veteraanipäivää edeltävälle perjantaille oppitunnin mittaisen juhla-ajan veteraanitapahtumaa varten. Kuula-Opiston opettaja, MuM ja diplomioopperalaulaja Katariina Korkman huolehti juhlan musiikkiohjelmasta, jota esittivät opinnoissaan pitkälle ehtineet musiikin opiskelijat. Tilaisuudessa oli kaksi puhujaa, sotaveteraani Yrjö Savola sekä seuraavaa sukupolvea edustava sodan seuraukset sotaorpona kokenut Mauri Öljymäki.

Yrjö Savola satoi puheenvuoronsa hienosti Kansallisen veteraanipäivän syntyhistoriaan. Hän kertoi aluksi viimeisestä Jatkosodan päivästä Rukajärven rintamalla. Sillä suunnalla ei loppukesästä 1944 ollut kovia taisteluja, tyypillistä asemasotaa vartiovuoroinen. Kun sodan päättäneen aselepo 4.9.1944 lopulta tuli, se oli kaikille yllätys. Sodassa Savolan lailla pitempään mukana olleet kotiutettiin vähitellen, mutta osa nuoremmista ikäluokista joutui vielä jatkamaan taistelua Lapissa entisten aseveljien, saksalaissotilaiden poistamiseksi maasta aseleposopimuksen vaatimusten mukaisesti. Viimeiset saksalaissotilaat poistuivat Suomesta Kilpisjärven kautta Norjaan 27.4.1945. Tämä huhtikuun päivä nimettiin vuonna 1987 Kansalliseksi veteraanipäiväksi. Kun kuulijakunnan muodostivat nuoret, 7-13 vuotiaat lapset, Savolan sotien päätösvaiheisiin liittyvä aihevalinta ja sen rauhaa painottava tulevaisuudenuskoinen lähestymistapa olivat

erittäin perustellut. Monisatapäinen oppilasjoukko kuunteli esitystä herpaantumattomana, intensiivisesti ja rauhallisesti.

niihin vuosiin, jolloin hän oli kuulijakunnan ikäinen. Millaista oli lasten elämä yleensä heti sodan jälkeen, millaista oli koulunkäynti, mitä harrastettiin. Öljymäki perusti esityksensä paljolti keskusteluun oppilaiden kanssa. Kysymyksiä ja mielipiteitä esitettiin runsaasti. Oppilaiden suhtautuminen aiheeseen oli innostunutta, keskustelu puhujan kanssa toteutui silti järjestyneesti ja rauhallisesti.

Puheiden väliin rytmitetty musiikkiohjelma koostui puhallinkvartetin (Henna Vuorio ja Karoliina Krook, huilu sekä Imari Moisio ja Aleks Korpilahti, klarinetti), Katariina Korkmanin, piano ja laulusolisti Serene Erhien esittämistä kappaleista Täällä Pohjantähden alla (Petri Laaksonen) ja Finlandia hymni (Jean Sibelius) sekä duon Ahti Alavillamo, piano ja Tuukka Nissilä, klarinetti, esittämästä Tauno Pylkäsän Pastoraalista.

Koulun kuulijakunta edustaa jo kolmatta veteraanien jälkeistä sukupolvea. Heistä vain harvoilla on ollut tilaisuus omakohtaisesti tutustua sotaveteraaniin sukunsa puitteissa. Kuulijakunta oli kuitenkin kiinnostunut päivän aiheista. Myös koulun johto ja sen opettajat suhtautuivat tapahtumaan myönteisesti ja olivat nähneet vaivaa tilaisuuden toteuttamiseksi koulussaan. Tämä on hyvä merkki sotaveteraanien perinnön tulevaa vaalimista ajatellen.

Ilkka Virtanen

**Österbottens Försvars-
Pohjanmaan Maanpuolustuskilta**

Aluetoimiston päällikkö evl Mauri Etelämäki puhumassa Suomen Vapaudenpatsaalla sotaveteraaneille heidän omana juhlapäivänään. Patsaalle asetettu kunniavartio ja järjestöjen lippulinna juhlistavat tapahtumaa.

Kuula-Opiston puhallinkvartetti (Henna Vuorio ja Karoliina Krook, huilu sekä Imari Moisio ja Aleks Korpilahti, klarinetti) sekä laulusolisti Serene Erhie esittämässä isänmallista musiikkia. Pianon ääressä opettaja Katariina Korkman. Yrjö Savola ja Mauri Öljymäki taustalla.

Raatteen Marssin suosio on säilynyt

Toukokuinen Raatteen Marssi oli järjestyksessään jo 22:s, ja Kälviän Reserviläisten järjestämänä me Pohjanmaan ”poijaat” olimme mukana matkassa jo 11:ttä kertaa.

Matkamme Kainuun ja Raatteen sotahistoriallisiin maisemiin alkoi 25.5. aamuyön hiljaisina hetkinä Heinolankaaren ABC:ltä. Lisää osallistujia saapui rattaille Kälviältä, Kannuksesta ja Sievistä. Allamme kehräsi Pohjanmaan Tilausliikenteen bussi, puikoissa istui tukevasti liikennöitsijä Vierin Antti ihan itse. Eipä siinä vesisade ja viiden asteen lämpötila suuremmin haitanneet!

Hieman ennen kello seitsemää olimme Kontiomäen Nesteellä ja aamupala oli tarpeen ennen matkan jatkumista kohden Raatteen porttia. Siellä jaettiin tunteet, ja vähitellen itse kukin jatkoi valmistautumistaan marssin suorittamiseen.

Kymmenen maissa siirryimme bussikuljetuksella lähtöalueelle, rajapuomille rajavartioaseman läheisyydessä. Lähtömerkin jälkeen osa suuntasi kulkunsa valvotusti aivan rajalinjalle saakka, mutta loput käänsivät katseensa tulosuuntaan. Näin suoritus sitten alkoi,

pyöräilijät asettuivat keulille ja toiset seurasivat perässä omaan tahtiinsa. Tietävästi muutamia kuljetettiin jopa motorisoidusti?

Ensimmäinen juottopiste oli ennen Purasjoen ruoka-asemaa, missä tarjolla oli se perinteinen hernekeitto lisukkeineen. Matka jatkui tämän jälkeen omaan tahtiin. Yksi juottopiste oli vielä ennen Raatteen porttia ja maalialuetta. Näin oli tavoitteet saavutettu, sitten vain tavarat kasaan ja kuivaa vaatekassaa päälle. Marssijat kävivät vielä kumartamassa ne muistolaatat suorituksen kunniaksi.

Näiltä osin tilaisuus oli päätöksessään, mutta me jatkoimme vielä ohjelmaa seppelleen laskulla Suomussalmen sankarimuistomerkillä. Sieltä siirryimme perinteiselle käynnille Ravintola Kalevaan, missä pistimme lottolaput vetämään ja hankimme hieman juomaa tarpeeseen.

Säänhaltija oli meille suosiollinen, ei sadetta koko marssin aikana ja lämpötilakin lähenteli kymmentä astetta, eli aivan sopiva liikuntasää. Kun lähdimme Suomussalmelta kohti Kontiomäkeä, niin kevään sade alkoi kohtuullisella voimalla. Kontiomäellä oli tilattuna oikein maistu-

va päivällinen, ja samalla saimme seurata jääkiekon MM-kisaa. Kun Suomi rökitti Venäjän 1-0, niin eipä ollut turha tuo käynti rajalla ”rehentelemässä”, vaikka Talvisodassa olikin hieman huonompi tuo lopputulos! Ryhmämme majoittui Kajaanissa Hotelli Valjukseen, missä halukkaat pääsivät ansaitusti saunomaan. Tästä sitten oli ilta vapaa kaille, omien toiveiden toteuttamiselle.

Pohjanmaan lakeuksille paluu alkoi hotellin aamupalan ja huoneiden luovutusten jälkeen, ja Kajaanin jätimme taaksemme vesisaateen saattelemana. Pienen tahattoman kaupunkikierron jälkeen matka jatkui Kärämäelle, jossa oli virkistytymistauko kahvikupposen äärellä.

Porukan kotiuttamiset ajoittuivat iltapäivälle, Sieviin ensin ne sievimät, sitten Kannus ja Kälviä, ja lopuksi Kokkolaan ne hännänhuiput. Näin oli reissumme päätöksessään, ja kas kummaa, aurinko paistoi ja mittari näytti 14 asteen lämpöjä! Kiitokset kaikille mukana olleille, oikein hyvää ja lämmintä kesää!

Kuvaa ja tekstiä:

Eero Muhonen

Marssijat Raatteen raja-asemalla ennen suoritusta.

Matka jatkuu Purasjoelta perinteiseen tapaan hernekeiton voimalla.

Autokillan vierailu Kokkolan Scaniaalla

Illan vieraat ja isännät, raskaan sarjan kuljettaja- ja kuljetuskalustoa.

Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan killan vpj. Ari Olli luovutti killan standardin Kokkolan Scanian asiakaspalvelupäällikkö Frank Nylundille (oik.)

Kymmenkunta kuljetuskalustosta kiinnostunutta autokiltaista oli saapunut lauantaina 18.5. tutustumiskäynnille autoliike Scanian toimitiloihin. Asiakaspalvelupäällikkö Frank Nylund toivotti meidät kiltalaiset tervetulleeksi Scaniaalle, ja myöhemmin joukkoomme liittyi ”apukouluttajaksi” Seppo Törmänen. Seppo on tehnyt pitkän päivityksen raskaan kaluston parissa,

joten hän oli aivan oikea henkilö kertomaan ja jakamaan kokemuksiaan.

Frank Nylund kertoi Scanian historiasta sen aamuhämäristä nykypäivään saakka. Kuuntelimme tarkkaavaisena esitystä maistavan pullakahvin kera. Meille selvisi myös, että Scania on ollut merkittävä tekijä Puolustusvoimiemme hankinnoissa ja on sitä edelleenkin. Kahvi- ja esittelytilaisuuden

päätteeksi varapuheenjohtaja Ari Olli luovutti kiltamme standardin Frank Nylundille muistoksi käynnistämme. Tilaisuus ei kuitenkaan päätynyt vielä kokonaan, vaan jatkui uusin ja jännittävin kohtein. Siirryimme korjaamokierrokselle katsomaan ja ihmettelemään huollon toimintaa, korjaustoimen aikaansaannoksia ja siellä olevaa kalustoa. Näimme työkaluja, joilla vaativat-

kin hommat hoidellaan, jotta kulkuneuvot saadaan jälleen liikenteeseen ja tuottamaan omistajilleen toimeentuloa. Huoltotiloista siirryimme illan mielenkiintoisempaan vaiheeseen, meille järjestettyyn koeajotilaisuuteen oikein kunnon Scania-kalustolla. Esillä oli täysperävaunu 30 tonnin kuormalla, ja sitten vielä toinen hieman pienempi versio ilman perävaunua. Tilaisuus käytet-

tiin hyödyksi niin tarkoin kuin vain osasimme, enemmänkin olisi ollut kiinnostusta testata kokemus todeta, kuinka kehitys etenee ja tietotekniikka valtaa alaa vapauttaen kuljettajan entisajan rutiineista. Voisiko tähän vain todeta, että ajamisesta on tulossa nautinto! Kun ajohommat oli saatu päätökseen, pääsimme saunomaan ja nauttimaan pientä iltapalaa

vapaan seurustelun merkeissä. Kaikki kiva loppuu aikanaan, joten kiitimme isäntiämme monipuolisesta ja mielenkiintoisesta illasta ja poistuimme yön selkään uutukaiset Scanian lip-pikset kutreillamme keikkuen. Suuret kiitokset kaikille osallisille ja leppoisaa kesää!

Kuvat ja teksti:

Eero Muhonen

Matti Kiviniemen muistolle

Matti synti Hattulassa ja eli nuoruutensa Espoossa, jossa opiskeli ylioppilaaksi. Insinööriopinnot tuli opiskeltua Joensuussa. Matti muutti perheineen 80-luvun alussa työn perässä Reisjärvelle, josta hänen molemmat vanhempansa olivat kotoisin. Matti teki pitkän työuran Reisjärven kunnan kunnaninsinöörinä ja teknisenä johtajana.

Varusmiespalveluksen Matti suoritti Laskuvarjojääkäriskoulussa Utissa, josta kotiutui vänrikkinä. Laskuvarjojääkäriskillan toiminta oli lähellä sydäntä. Matti osallistui vuosittain järjestettäviin laskuvarjojääkäriskillan kokoontumisiin ja siellä pidettäviin maastomestaruuskilpailuihin aina kun vaan mahdollisuus oli. Matti oli aktiivisena reserviläisenä mukana monessa maanpuolustukseen liittyvässä harrastuksessa ja järjestötoiminnassa. Matti toimi muun muassa

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry:n puheenjohtajana, sihteerinä ja hallituksen jäsenenä, sekä MPK:n Pohjanmaan maanpuolustuspiirin kouluttajana. Hän osallistui myös moniin vapaaehtoihin harjoituksiin ja ylenikin reservissä majuriksi asti.

Matti arvosti sotaveteraaneja ja koki maanpuolustuksen ja isänmaallisuuden tärkeäksi asiaksi. Matin isä oli sotaveteraani ja kodin perua lienee Matin vahva arvostus maanpuolustusta kohtaan. Perinteiset perusarvot koti, uskonto ja isänmaa ovat näkyneet vahvasti hänen elämässään ja näitä arvoja hän halusi myös siirtää jälkipolvilleen.

Luonnossa liikkuminen, marjastus, retkeily, suunnistus ja monenlainen liikunta olivat tärkeitä harrastuksia, joita Matti mielellään opetti myös lapsilleen ja lastenlapsilleen. Matti veti mielellään luontoretkeä ja

vaelluksia monille nuorisoporukoille eri yhteyksissä ja opetti omalla esimerkillään luonnossa liikkumista. Monen mieli oli epäuskoinen, kun marraskuun iltana tuli tieto, että Matin matka oli päättynyt luisteluksella tutulla kotijärvellä.

Miika Kiviniemi, Utti

Reisjärven reserviupseerikerhon jäseneksi Matti liittyi heti tänne tultuaan vuonna 1983. Toiminta aktivoitui 1990-luvun alussa, kun kansainvälinen tilanne muuttui ja maanpuolustustyö tuli avoimemmaksi. Matti valittiin kerhon puheenjohtajaksi vuonna 1994, ja tässä tehtävässä hän toimi toistakymmentä vuotta. Tämän jälkeen hän jatkoi sihteerinä vuoteen 2016 ja edelleen hallituksen jäsenenä.

MPK:n Reisjärven paikallispäällikkönä Matti toimi pitkään, aina syksyyn 2009

asti.

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri perustettiin syksyllä 1994 ja Matti oli Reisjärven reserviupseerikerhon edustajana perustamassa piiriä (perustajajäsen), ollen myös piirin ensimmäisen hallituksen jäsen vastuualueenaan koulutus. Matti oli siitä lähtien lähes koko ajan mukana ko. organisaatiossa. Piirin puheenjohtajanakin Matti toimi 2000-luvulla vuoteen 2009 saakka.

Matti toimi innokkaasti myös vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen parissa MPK:ssa. Hänet muistetaan pitkäaikaisena kouluttajana mm. Vuori-harjoituksissa Haapajärvellä ja Pauha-harjoituksissa Lohtajalla.

Juhani Tilli, Tomi Niskoski ja Jarkko Saaranen, Reisjärvi

De stupades dag / Kaatuneiden muistopäivä 19.5.2019

Jakobstad / Pietarsaari. Hedersvakter / kunniavartio Blomqvist & Sandelin. Bild/kuva: Johan Irjala

Pedersöre hjältegravar - Pedersören sankarihaudat. Hedersvakter / kunniavartio Snåre & Härmälä. Bild/kuva: Cecilia Holmström

Keski-Pohjanmaan SRA PM 2019 Ylivieskassa

Piirin sovelletun reserviläisammunnan (SRA) mestaruudet ratkottiin Ylivieskassa Huhmarkallion ulkoilukeskuksen ampumaradalla 8.-9.6. Kisa oli samalla karsin-

ta lajin SM-kiilpailuihin Hangon Syndalenin ampu-ma-alueella 20.-21.7.2019. Ylivieskalaisten reservi-läisten ja Lakeuden Somot-tajat ry:n SRA-harrastajat olivat edellisinä päivinä ra-

kentaneet alueen pistooli-, kivääri- ja haulikkoradoille kuusi eri suoritustaikaa, missä asialleen omistautu-neet kilpailijat ottivat mit-taa toisistaan. Kipailun joh-tajana toimi Arto Hautala.

Huolimatta harmittavista poisjäämisistä kisat vie-tiin suunnitellusti läpi ja samalla saatiin ratkottua lopulliset osallistujat hei-näkuiseen SM-kilpailuun.

Toimitsijat ampuivat saman kilparadan lauantaina, jo-ten ohessa olevat tulokset ovat yhdistelmä kahdelta päivältä. Seuraavat henki-löt lähtevät Syndaleniin:

Heikki Ylikangas (open), Arto Hautala (open) , Mika Verronen (open) , Jaakko Isomaa (open) , Hannu Mä-kelä (standard) ja Hannu Numminen (standard).
Teksti: Jouko Liikanen

KILPAILU-%	KILPAILUPISTEET	KILPAILIJA
100.00	543.0964	Heikki Ylikangas
62.69	340.4523	Arto Hautala
62.63	340.1524	Tommi Pesonen
60.47	328.3980	Mika Verronen
56.70	307.9176	Jaakko Isomaa
54.42	295.5511	Pasi Viitala
53.22	289.0466	Juha Virkkala
51.76	281.1234	Mika Huotari
50.04	271.7457	Kimmo Sarajärvi
48.72	264.6043	Aapo Läspä
47.59	258.4709	Miika Niskala
41.65	226.2172	Rolf Bäckström
39.95	216.9709	Otto Läspä
39.00	211.7808	Miika Vilkuna
38.04	206.5977	Stefan Järndahl
33.02	179.3331	Mika Vierimaa
29.40	159.6959	Risto Kangas
28.18	153.0393	Tuomas Tyhtilä
DQ		Mikko Hyvärinen

Sunnuntaina toimitsijoina olevat kilpailijat ampuivat oman osuutensa lauantaina 8.6. Kuva: Johan Irjala

Hallitse tasapaino ja ammu tarkasti, tässä pietarsaarelainen tyylinäyte. Kuva: Jouko Liikanen

Kivääri 1:llä jokaisella kilpailijalla oli oma tyykinsä suoriutua radasta. Kuva: Jouko Liikanen

STANDARD-sarja		
60.46	328.3756	Hannu Mäkelä
57.87	314.3168	Tapani Vertanen
53.31	289.5029	Hannu Numminen
52.21	283.5738	Mikael Skytte
52.08	282.8715	Juha Lukkarila
51.48	279.6019	Johan Irjala
48.90	265.5992	Artur Haapaniemi
47.87	259.9556	Mikko-Matti Vinkanharju
42.92	233.0888	Frans Haapaniemi
29.74	161.4916	Olavi Soinio

SRA on paitsi toiminnallinen ampumaurheilulaji, myös kilpailujen järjestäjille edullinen ja helppo toteuttaa yksinkertaisina taulu- ja maalilaitteina. Kuva: Johan Irjala

Haulikkorastilla toimitsijoilla riitti puuhaa maaleina olleiden savikiekkojen täydentämisessä. Kuva: Jouko Liikanen

Hylysyjen kerääminen talteen on tämän päivän ratakulttuuria.

Oven avaaminen toisella kivääriras-tilla käynnisti liikkuvan maalin, joten vaikeusaste oli kovimmasta päästä. Kuva: Jouko Liikanen

Keski- Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry, reserviläisammunnan piirinmestaruuskilpailut

Distriktmästerskapstävlingen i reservistskytte (tidigare tjäns-teskytte) gick av stapeln i ett soligt Karleby den 18.5. samtidigt som en skyttekurs för damer försiggick på området. Som värd för tävlingen stod Karleby Reservister. I gevärsdelen på 150 meter mot stillas-tående och svängande tavlor nyttjade dryga hälften gevär i kaliber 7,62 och resten i 5,56. Pistolskyttet sköts i två heat.

Reserviläisammunnan (entisen palvelusammunnan) piirinmestaruuskilpailut järjestettiin aurinkoisessa Kokkolassa

18.5. Samaan aikaan alueella oli MPK:n järjestämä naisten ampumakurssi. Kilpailun isännöi Kokkolan Reserviläiset. Kivääriosuudella 150 metristä kiinteisiin ja liikkuviin maa-leihin noin puolet kilpailijpista käytti 7,62-kaliiperisia ja loput 5,56-kaliiperisia aseita. Pistooliosuus hoidettiin kahdes-sa eri osiossa.Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piirin mestaruuskilpailut Kokkolan ampumaradalla 18.5.2019 Reserviläisammunta 1-4 (ent. palvelusammunta 1-4) Kilpailujohtajat: Christer Eriksson (RA1-2), Jussi Sirviö (RA3-4)

RA1 (kiv. 150m /100p)		RA2 (kiv. 150m /180p, liikkuvat taulut)	
1. Mikael Skytte	96	1. Johan Irjala	145
2. Valter Fagerholm	94	2. Hannu Mäkelä	142
3. Pontus Blomqvist	93	3. Valter Fagerholm	136
4. Johan Irjala	92	4. Stefan Järndahl	131
5. Ulf Åström	88	5. Mikael Skytte	130
6. Stefan Järndahl	84	6. Pontus Blomqvist	129
6. Hannu Mäkelä	84	7. Sami Mäkelä	121
7. Sami Mäkelä	76	8. Ulf Åström	114
RA3 (pist. 25m /100p)		RA4 (pist. 25m /100p, liikkuvat taulut)	
1. Johan Irjala	97	1. Hannu Mäkelä	88
2. Valter Fagerholm	96	2. Valter Fagerholm	86
3. Mikael Skytte	93	3. Johan Irjala	86
4. Stefan Järndahl	90	4. Stefan Järndahl	81
5. Hannu Mäkelä	90	5. Ulf Åström	74
6. Ulf Åström	89	6. Mikael Skytte	68
7. Christer Eriksson	87	7. Veijo Välitälo	45
8. Pontus Blomqvist	83	8. Pontus Blomqvist	37
9. Veijo Välitälo	32	9. Christer Eriksson	20

Kuva: Johan Irjala

Kuvat: Christer Eriksson

Keski-Pohjanmaan reserviläisten pienoiskiväärin piirinmestaruuskilpailut 30.5.2019 Nivalassa

Tulokset:	
x 20 ls	
60 ls makuu	
N	
1. kers. Enni Annunen, Nivala	537
M	
1. stm. Mika Kaarta, Kalajoki	559
2. korpr. Vesa Haikara, Nivala	550
3. jääk. Jarno Uusivirta, Nivala	540
M 50	
1. alik. Yrjö Uusivirta, Nivala	583
M 60	
1. korpr. Veikko Kaarta, Kalajoki	549
M 70	
1. korpr. Eero Marjakangas, Ylivieska	564
M 80	
1. kapt. Alpo Hakala, Kokkola	557
3	

KARIN PANOS

Sunnuntaina 28.4.300m kiväärikilpailu Haapajärven Varikonradalla.

Sarjat:
Y = yleinen
Y50 = yli 50-vuotiaat
SK = sotilaskivääri (”Pystykorva”) 7,62*53R
RK = reserviläiskivääri 7,62*39

Yhteistulos:

1. Matias Jaakkola	159		
2. Martti Kauranen	151		
3. Mika Sievänen	150		
SK/Y		RK/Y	
1. Simo Maijala	83	1. Marko Sandelin	63
2. Tomi Knuuti	73	2. Tomi Knuuti	62
3. Marko Sandelin	53	3. Simo Maijala	59
SK/Y50		RK/Y50	
1. Mika Sievänen	76	1. Matias Jaakkola	87
2. Martti Kauranen	75	2. Martti Kauranen	76
3. Matias Jaakkola	72	3. Mika Sievänen	74

Kuvassa vasemmalta: Maijala Simo, Kauranen Martti, Huttunen Matti, Jaakkola Matias, Sievänen Mika, Sandelin Marko, Knuuti Tomi, Paananen Jouko, Mäenpää Onni, Kunelius Arto, Rönkä Olavi

Kuva: Rainer Artismaa

Jepen Pytty 2019 -kilpailu

Kilpailu suoritettiin Haapajärven ns. Varikonradalla sunnuntaina 26.5. Lajeina olivat pienoispistooli (kal. .22), viisi koelaukausta ja 5+5+5 kilpalaukausta, sekä reserviläiskivääri 7,62*39, viisi koelaukausta ja 6+6+6 kilpalaukausta, matka 150 metriä.

Kilpailussa oli vain yksi sarja. Ammunnan johtajana toimi Rainer Artismaa.

Tulokset:

1. Mauno Harju	266
2. Martti Kauranen	236
3. Matti Huttunen	235
4. Arto Kunelius	228
5. Olavi Rönkä	197

Voittajalle luovutettiin kiertopalkinto vuoden ajaksi, ja kolme parasta palkittiin.

Vasemmalta: Olavi Rönkä, Arto Kunelius, Matti Huttunen, Mauno Harju ja Martti Kauranen

Kuva: Rainer Artismaa

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piirin kevätkokous

Kokouspaikkana tänä vuonna oli Pietarsaari ja ajankohtana 9.4.2019. Ruutiinomaaisessa kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat, eli hyväksyttiin toiminta- ja tilikertomus, vahvistettiin tilinpäätös ja myönnettiin hallitukselle vastuuvapaus.

Vuonna 2019 jatketaan perinteisin toiminnoin pääpainon ollessa MPK-veitoisessa koulutuksessa, jäsenyhdistysten toiminnan tukemisessa, ampumaurheilussa ja -koulutuksessa, kuntoilussa sekä yhteisölisten tilaisuuksien järjestämisessä ja tukemisessa.

Myös tiedottamisen roolia korostetaan ja jäsenyhdistysten odotetaan ottavan näkyvämpää roolia toiminnastaan omassa jäsenlehdessä, Pohjanmaan Maanpuolustajassa. Kokouksen alussa Johan Irjala piti mielenkiintoisen luentotilaisuuden aihee-

naan Kotirintama toisen maailmansodan aikana. Aihe kosketi vahvasti myös Pietarsaaren ja koko Keski-Pohjanmaan aluetta viime sotien aikana. Hyvien kuvavalintojen ansiosta Johanin esitys oli kiinnostava ja puhutteleva. Tilaisuutemme kokoontu-

mispaikkana oli historiallinen Nicklinin talo. Se on rakennettu jo vuonna 1824, ja ikää rakennukselle on kertynyt kunnioitettavat 195 vuotta. Vanha hirsi-rakennus on säilynyt tulipalojen keskellä, mutta on siirretty myöhemmin nykyiselle paikalleen. Lukkari

Gustav Nicklin rakennutti sen aikoinaan käyttöönsä, mutta nyt se on eri järjestöjen käytössä ja soveltuukin hyvin tällaiseen tarkoitukseen.

Teksti ja kuvat:
Eero Muhonen

Johan Irjalan huolella laatima kokouksesitelmä kotirintaman vaiheista ja toisen maailmansodan aikaisesta väestönsuojelusta kiinnosti kokousväkeä.

Nicklinin talo täyttyi maakunnan kokousväestä ja kokouspöydän äärellä viitotettiin piirin toimintaa kuluvalle vuodelle.

Ylennykset 4.6.2019					
PUOLUSTUSVOIMAT Vaasa Pohjanmaan alue-toimisto Tasavallan presidentti on ylentänyt seuraavat reservin upseerit 04.06.2019:	PUOLUSTUSVOIMAT YLENNYSPÄÄTÖS Pohjanmaan aluetoimisto, Vaasa Aluetoimiston päällikkö on ylentänyt seuraavat henkilöt reservissä 04.06.2019:			Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aluetoimisto Aluetoimiston päällikkö on 04.06.2019 ylentänyt seuraavat reservin aliupseeristoon ja miehistöön kuuluvat Kalajokilaak-sossa:	
MAJURI Aro-Koivisto Janne Johannes Kauhava (PAUHA19-johtaja)	YLIVÄÄPELI Salonen Pasi Jaakko Mustasaari	KERSANTTI Huhtala Sami Jaakko Tapani Kokkola	ALIKERSANTTI Karukka Kari Olavi Luoto	YLIVÄÄPELI Vierimaa Juha Jouko Tommi Kalajoki	Saaranen Osmo Antero Reisjärvi
Autio Kari Juhani Kokkola	YLIKERSANTTI Damén Ove Alfred Vaasa	Koistila Juha Kullervo Kokkola	KORPRAALI Kuukasjärvi Timo Juhani Vaasa	YLIKERSANTTI Niemelä Mikko Tapani Ylivieska	Seppälä Pasi Tapani Ylivieska
KAPTEENI Järvinen Marko Matti Ensio Kokkola	Järvelä Markus Juhani Kaustinen	Mäki-Jussila Kristian Matias Vaasa			Tilvis Miika Tapani Kalajoki
YLILUUTNANTTI Karvonon Kyösti Matias Kannus	Kauppi Risto-Oskari Vaasa	Pesola Mikko Petteri Pietarsaari	Meriläinen Mikko Matias Vaasa	YLIRAJAJÄÄKÄRI Valkuna Miika Matias Ylivieska	
Nevala Tarmo Juhani Vaasa	Nordman Stefan Kristoffer Vaasa	Snellman Carl-Gustav Richard Vaasa	Nissilä Teuvo Miikael Kokkola	KERSANTTI Översti Jani Matias Kalajoki	Pohjanmaan Maanpuolustaja -lehti onnittelee kaikkia ylennettyjä!
LUUTNANTTI Aro Jani Matias Kokkola	Ranta Turo Matti Vaasa	Tuomaala Miikka Saku Petteri Vaasa	Nyman Sören Rune Pietarsaari		
Neulaniemi Jani Christian Vaasa	Saarikoski Raine Mikael Kokkola	Vahtera Pasi Juhani Vaasa	Rauma Tony Mattias Kokkola	KORPRAALI Karhulahti Ville Juha Eemil Kalajoki	
Säilynoja Timo Erkki Jaakko Toholampi	Stormåns Ola Johannes Pedersöre	Piironen Mikko Aleksii Vaasa	Skoglund Jan Andreas Mustasaari	Kivimäki Timo Markus Alavieska	
Ylipihlajamaa Jere Tapani Kaustinen	Tallqvist Tommi Tuomas Olavi Vaasa		Snygg William Emil Mustasaari	Lehtola Tero Tapani Ylivieska	
Gröhn Jiska Jeremia Kokkola	Uskola Mikko Olavi Vaasa		Wallin Patrik Andreas Vaasa		
Pohjanmaan Maanpuolustaja -lehti onnittelee kaikkia ylennettyjä!	Virkkala Kari Paavo Kokkola		Vähätiitto Antti Fredrik Kokkola		
	Stenman Johan Carl-Wilhelm Luoto		Zadeh Lorin Vaasa		

Raukki

Pohjan Prikaatin ajanmukaisia kasarmeja Hiukkavaarassa vuonna 1967. Kuva: Sotamuseo

Elähän mittään, niin yks oamu seisottiin Hiukkavaaran aliupseerikoulun pihassa sinivalakonen päiväpeitenyssäkkä siinä noka alla ja siihen pakattuna kaekki nuoren miehen ommaisuus. Alikessut ol meijät

säekytelly, että Töllin Raukista ette elävinä palloo ja pelottihan se elämänmuutos.

Se ankaraks parjattu ylikesu osottautu paetsi ankaraks niin myös humanistiseksi isälahmoks. Äyvästi se mi-

nullekki monta er kertoo, mutta ei siitä ou pahhoo muistoo jeännä. Oamusella se ol ärree, mutta päivä kun kulu ja soatiin hyvvee ruokoo, niin se suli sili-missä ja heittäyty humoristiks. Meillä ol Kuusamosta

asiaks asti Määttä-nimisiä poekia joukkueessa ja aena, kun Tölli huuti ”Oppilas Määttä!”, niin niitä seiso rivissä ”Herra ylikersantti, oppilas Määttä T., ... Määttä A.A.A.!” ja miten monta Määttä lie ollukkaan.

Se meijän Tölli huokas ja kysy, että mikä se on kuusamolaenen tusina. Kukkaan ei tiennä, mutta vastaos oli että ”Kaksitoista Määttä ja Lämsä molemmissa päisä.”

Vanahan miehen muisti sumenoo ja seoroovan kerran muistoessa oun sotaharjotuksissa Puolangalla, eli oesko tuo ollu Putasjärvellä, mutta sivviilimiehet meijät vei Nuhvieltti- ja Vortson Major -raktoreillaan pitkin mehtiä. Se meijän majorimies sano, että tuossa se heittimen paekka on aena ruukannu olla ja siihenhän myö se iskettiin paekalleen.

Ja elähän mittään, niin minulle tul yöllä vartiossa kaohee näläkä ja niin minä tutustuin ensimmäestä kertoo semmoseen herkkueen

ku makaryyni. No se ol yö pikimusta ja vettä holovas taevaalta, ja minä löysin kenttäkeittiön ja siinä ol pataljoonakeitto, eli makaryyniä, säelykelihhoo ja juureksia. Pakista söen sormilla ja hyvvee oli.

Siinä elämänvaheessa en osanna arvata, että minun poloku leikkoo niin erilaesten, mutta mieluisten poekaen parriin, alaikästen ja tiplomi-insinöörien, rakennusmestarien ja meijän moalaespoekaen. Nuori mies on suhtaantuvaenen, kun pystyy jakamaan kuu-kaosia öestään semmosten kuorsaajien kuin Ilpo ”Bruno” Keiski, Pentti ”Pena” Sämpi, Ilkka ”Iike” Sohlo ja Jouko ”Dööti” Liikanen, kanssa.

Vestigia terrent!

Vanaha kapteeni

Aliupseerikoulusta. Voimistelua Kasarmin pihalla. Hämeenlinna 1942.10.26 SA-kuva

Pohjanmaan Maanpuolustaja on

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piiri ry:n,
Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kilta ry:n,
Österbottens Försvargille - Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n,
Vaasan Maanpuolustusnaiset ry:n sekä Keski-Pohjanmaan
Meripuolustajat ry:n yhdistysten tiedotus- ja jäsenlehti.

Talousasiat: Rauna Hauta-aho P. 040 581 7412
rauno.hauta-aho@sok.fi. **Paino:** Botnia-Print Oy, Kokkola

**POHJANMAAN
MAANPUOLUSTAJA**

Päätoimittaja: Jouko Liikanen P. 044 558 2603
paatoimittaja@kpmaanpuolustajat.fi
www.kpmaanpuolustajat.fi

Aineistopäivät:

Talvisodan päättyminen 13.3.
Marskin syntymäpäivä..... 4.6.
Haminan rauha 1809..... 19.9.
Itsenäisyyspäivä 6.12.

OSOITTEENMUUTOKSET

RES: (09) 4056 2040
toimisto@reservilaisliitto.fi

RUL: (09) 4056 2054
toimisto@rul.fi

Autojoukkojen Kilta:

Ari Olli 050 375 4257
ari.am.oli@gmail.com

Vaasan Maanpuolustusnaiset:

Raija Koivisto 040 5186639
mpn.vaasa@gmail.com

Österbottens Försvargille:

Ilkka Virtanen 050 537 7909
ilkka.virtanen@uva.fi

K-P Meripuolustajat:

Jari Kivioja 050-5311463